

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra germanistiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Fonetická analýza výslovnostně problematických jevů v učebnicovém
souboru Sprechen Sie Deutsch?

Phonetic analysis of terms with problematic pronunciation in Sprechen Sie
Deutsch? textbook serie

Andrea Bartošová

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání

Praha 2020

Odevzdáním této bakalářské práce na téma *Fonetická analýza výslovnostně problematických jevů v učebnicovém souboru Sprechen Sie Deutsch?* potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 28.4.2020

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce PhDr. Pavle Nečasové, Ph.D. za věcné připomínky a celkovou podporu při zpracování této bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá fonetickou analýzou jazykové učebnice *Sprechen Sie Deutsch? 1* a problematikou standardní německé výslovnosti. V teoretické části jsou porovnány hláskové systémy českého a německého jazyka a jsou také popsány hlásky, které činí českým mluvčím největší problémy. V praktické části jsou pak transkribována a analyzována slova ze slovníků na začátku jednotlivých kapitol.

KLÍČOVÁ SLOVA

český a německý hláskový systém, výslovnostně problematické jevy, výslovnostní analýza, artikulační fonetika, jazyková učebnice

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the phonetic analysis of the German language textbook *Sprechen Sie Deutsch? 1* and focuses also on the standard German pronunciation. The theoretic part compares the sound systems of German and Czech language and also describes the phonemes that are difficult to pronounce for Czech native speakers. Words from the dictionaries that appear at the beginning of each chapter are transcribed and analysed in the practical part.

KEY WORDS

Czech and German sound system, pronunciation of problematic phenomena, phonetic analysis, articulatory phonetics, language textbook

OBSAH

ANOTACE	4
ÚVOD	8
1 Fonetika a fonologie	10
2 Rozdíly mezi psanou a mluvenou formou jazyka	11
2.1 Rozdíly mezi psanou formou češtiny a němčiny	11
3 Rozdíly mezi hláskovými systémy českého a německého jazyka ...	13
3.1 Vokály	13
3.1.1 Vokály německého jazyka	13
3.1.2 Vokály českého jazyka	16
3.2 Diftongy	17
3.2.1 Německé diftongy	18
3.2.2 České diftongy	18
3.3 Konsonanty německého jazyka	19
3.3.1 Konsonanty podle způsobu artikulace	20
3.3.2 Konsonanty podle místa artikulace	22
3.3.3 Konsonanty podle zapojení dutiny nosní do artikulace	24
3.3.4 Konsonanty podle znělosti	25
3.3.5 Konsonanty podle napjatosti	26
3.3.6 Konsonanty podle přítomnosti aspirace	26
3.4 Konsonanty českého jazyka	27
3.4.1 Sonorní a šumové konsonanty	28
3.4.2 Konsonanty podle způsobu tvoření	29
3.4.3 Konsonanty podle místa tvoření	30
3.4.4 Konsonanty podle zapojení dutiny nosní do artikulace	31
3.4.5 Konsonanty podle přítomnosti základního tónu	31
4 Výslovnostně problematické jevy	33
4.1 Německé dlouhé napjaté vokály	33
4.1.1 Dlouhé napjaté [e:]	34
4.1.2 Dlouhé otevřené [ɛ:]	35
4.1.3 Dlouhé napjaté [o:]	35
4.2 Německé labializované vokály	36

4.2.1	Vokál [ø]	36
4.2.2	Vokál [y]	36
4.3	Německé diftongy	37
4.3.1	Diftong [ai]	37
4.3.2	Diftong [ɔy]	38
4.4	Redukované [ə]	38
4.5	Vokalické r [ɐ]	39
4.6	Ang-Laut	40
4.7	Ich-Laut a Ach-Laut	40
4.7.1	Ach-Laut [x]	41
4.7.2	Ich-Laut [ç]	41
4.8	Neznělé h	42
4.9	Přízvuk	42
4.10	Aspirace	43
5	ANALÝZA VÝSLOVNOSTNĚ PROBLEMATICKÝCH JEVŮ..	46
6	Kritéria pro analýzu	47
7	Kapitola 1. – Auf der Party	48
8	Kapitola 2. – Kennen Sie schon...?	57
9	Kapitola 3. – Ein Geschenk für Manfred	67
10	Kapitola 4. – Was isst Familie Tetzlaff?	77
11	Kapitola 5. – Piepenbrocks Umzug	84
12	Kapitola 6. - Die Geburtstagsfeier	91
13	Kapitola 7. – Im Fernsehstudio	99
14	Kapitola 8. – Im Fitnesscenter	107
15	Kapitola 9. – Wohin fahren wir in Urlaub?	117
16	Kapitola 10. – Eine Klassenarbeit	128
17	Kapitola 11. – Leute und ihre Hobbys	139
18	Kapitola 12. – Beim Arzt	149
19	Kapitola 13. – Pavels Reise	158
20	Kapitola 14. – In der Kneipe	168

ZÁVĚR	176
ABSCHLUSS	177
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	178
UČEBNICE A SLOVNÍKY	180
SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ	181
SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	182

ÚVOD

Cílem bakalářské práce je vytvoření pomůcky, která učitelům i samotným studentům usnadní výuku a osvojení zvukové stránky německého jazyka. Toho je docíleno pomocí analýzy německých výslovnostně problematických jevů vyskytujících se ve slovníčcích jazykové učebnice *Sprechen Sie Deutsch? 1*. Jedná se o učebnici německého jazyka určenou pro úroveň A2 a využívanou na středních a jazykových školách. Analýze budou podléhat všechna slova, která se vyskytují ve slovníčcích na začátku jednotlivých kapitol učebnice, s důrazem na slova, která obsahují problematické prvky, tj. fonémy, které se v českém jazyce neobjevují vůbec nebo v jiných pozicích.

Bakalářská práce by měla sloužit jako praktická příručka pro vyučující, sloužící k usnadnění výuky standardní německé výslovnosti při práci s učebnicí *Sprechen Sie Deutsch? 1*. Práce může být užitečná i pro samotné studenty, kteří díky ní mohou odhalit nedostatky ve své výslovnosti a vědomě se na ně soustředit. Práce zároveň studentům poskytuje instrukce, jak výslovnost zdokonalit a dosáhnout tak větší srozumitelnosti projevu.

Fonetika a fonologie je vyučujícími často považována za méně důležité téma a „*stále se setkáváme s podceňováním úlohy výslovnosti ve výuce cizích jazyků, i přesto, že ovládnutí zvukové stránky jazyka sehrává při osvojování cizího jazyka významnou roli, např. v důsledku její distinktivní funkce*“ (Nečasová, 2013, 55). Mluvíci mající nesprávnou výslovnost pak často artikuluje slova se zcela jiným významem, než původně zamýšlel a obzvlášť komunikace s rodilými mluvčími se díky tomu stává komplikovanou a špatně srozumitelnou.

Výuka výslovnosti je stejně jako výuka gramatiky velmi důležitá a měl by na ni být kladen důraz ve všech jazykových úrovních. Pokud se studenti s pravidly standardní výslovnosti seznámí už v počátcích studia němčiny, zdokonalí se nejen jejich vyjadřovací, ale také percepční dovednosti a budou tedy schopni se nejen srozumitelněji vyjádřit, ale také lépe porozumět mluvené němčině. „*Dobrá znalost zvukové a s ní úzce související grafické materie má významný vliv na úspěšnost celého procesu učení se cizímu jazyku při rozvíjení všech řečových dovedností. Nelze správně recipovat slyšený text bez dobré znalosti jednotlivých zvukových jevů*“ (Nečasová, 2013, 55).

V teoretické části bakalářské práce budou nejprve popsány rozdíly mezi českým a německým hláskovým systémem a bude také vysvětleno, které německé hlásky nebo skupiny hlásek jsou pro české mluvčí obzvláště problematické a z jakého důvodu. V praktické části pak budou transkribována a analyzována všechna německá slova, která se nacházejí ve slovníčcích na začátku kapitol učebnice *Sprechen Sie Deutsch? 1*.

1 Fonetika a fonologie

Bakalářská práce se zabývá výslovností německých slov a hlásek, tedy problematikou z oblasti fonetiky a fonologie německého jazyka. Konkrétně jsou využívány poznatky z artikulační fonetiky.

Artikulační fonetika se zabývá „*mechanismem tvoření zvuků a jejich skupin a tvorbou prozodických složek souvislé řeči. Výsledkem zkoumání je především popis tvoření jednotlivých hlásek a způsobů jejich spojování.*“ (Krčmová, 2008, 28). Popisuje pohyb vzduchu proudícího z plic a zkoumá veškeré orgány, které se podílejí na tvorbě řeči.

Znalosti artikulační fonetiky proto mluvčím mohou sloužit jako nástroj pro osvojení standardní výslovnosti slov. Oddíly akustické a auditivní fonetiky nejsou pro tuto práci zvláště relevantní, a proto jim nebude věnována větší pozornost.

2 Rozdíly mezi psanou a mluvenou formou jazyka

Většina jazyků existuje současně ve dvou formách, ve formě psané a ve formě mluvené, které se od sebe více či méně liší. „*V jisté míře zobecnění můžeme říci, že jednomu jazykovému systému (langue) odpovídají dva typy realizací v řeči (parole), mluvená a psaná*“ (Krčmová, 2008, 8). Mluvená forma jazyka je starší a byla později doplněna formou písemnou, která umožňuje trvalou fixaci řeči. Právě díky této neměnné fixaci jazyka vznikají mezi oběma formami rozdíly. V jazyce mluveném se změny „*dějí postupně, takže si je méně uvědomujeme, zatímco v psaném projevu dochází vždy po určité době k větším změnám zásad psaní, které si uživatelé uvědomují a zaujímají k nim stanovisko, diskutují o jejich potřebě, náležitosti atd.*“ (Krčmová, obr.2008, 9). Díky rozdílnému tempu vývoje se mezi psanou a mluvenou formou řeči často objevují markantní rozdíly.

2.1 Rozdíly mezi psanou formou češtiny a němčiny

Rozdíly se ovšem nevyskytují pouze mezi psanou a mluvenou formou jazyka, ale i mezi psanými formami různých jazyků. Ačkoli český i německý jazyk používá k zapisování alfabetské písmo, konkrétně latinku, nejsou všechny znaky v německé a české abecedě shodné, což může studentům ztěžovat osvojování cizího jazyka a nacvičování standardní výslovnosti.

Způsob grafického zápisu jazyka je závislý na několika navzájem nezávislých systémech, které porovnávají „*typy korespondence mezi zvukem a jeho záznamem [...] tedy vztah grafému a fonému, popř. i morfému*“ (Čermák, 2011, 32). V českém jazyce převažuje tzv. systém fonologický, což znamená, že „*v jednotlivých případech odpovídá témuž jednomu grafému týž foném a naopak*“ (Čermák, 2011, 32). Objevuje se v něm ale i systém morfologický, který „*dává přednost zachování morfému*“ (Čermák, 2011, 32). Korespondence mezi psanou a mluvenou formou jazyka je proto značně přímočařejší než v němčině. V té je situace o něco složitější, protože nelze mluvit o korespondenci 1:1, tedy jeden grafém vždy neodpovídá stejnému fonému. V němčině existuje „*celkem 40 fonémů, které mohou být realizovány různými písmeny nebo skupinami písmen*“

(Schründer-Lenzen, 2007, 50¹). Tato pro češtinu relativně nezvyklá skutečnost může proto českým mluvčím způsobovat problémy se správnou výslovností.

¹ citace přeložena autorkou práce

3 Rozdíly mezi hláskovými systémy českého a německého jazyka

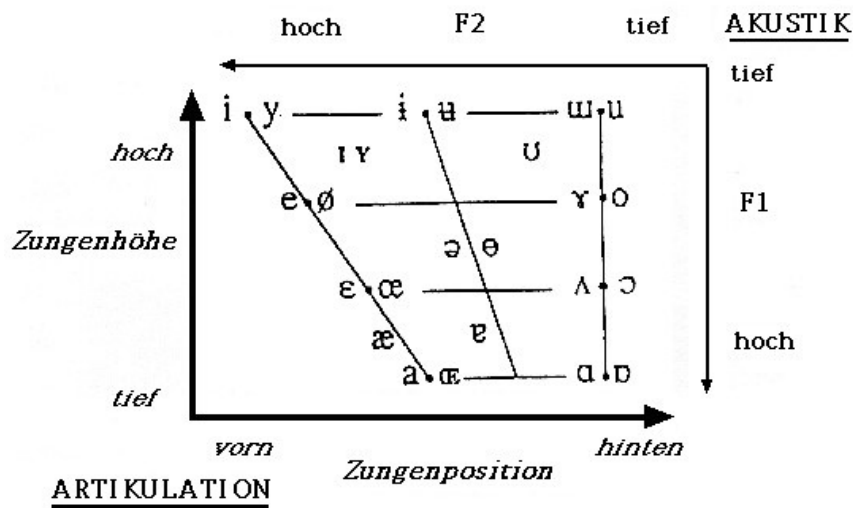
V této kapitole bude pozornost věnována hláskovým systémům českého a německého jazyka a zejména rozdílům, které mohou českým mluvčím způsobovat problémy při standardní výslovnosti německých slov. Nejdříve budou popsány a porovnány české a německé vokály, později bude provedena také analýza konsonantů.

3.1 Vokály

Za vokály jsou považovány hlásky, které „*mají schopnost samostatně tvořit slabiku*“ (Romportl, 1981, 39), z čehož plyne také české označení vokálů za samohlásky. Pro vokály je charakteristická vokalická artikulace, při které „*artikulační orgány vytvářejí z nadhrtanových dutin rezonanční prostor žádoucí velikosti a tvaru*“ (Palková, 1994, 68). Fonační ústrojí je zcela otevřené a výdechový proud vzduchu jím může volně proudit. Vokály jsou také „*nositeli větné melodie a na rozdíl od šumových konsonantů tvoří vrchol slabiky*“ (Machač, 2008, 14). Ačkoli se od sebe vokály jednotlivých jazyků liší, jsou si do značné míry podobné a lze je charakterizovat díky systému kardinálních vokálů, který byl zaveden D. Jonesem. Jedná se o „*soubor základních vokalických typů, který tvoří jakýsi abstraktní model, na jehož pozadí lze popsat systém každého jazyka*“ (Palková, 1994, 71).

3.1.1 Vokály německého jazyka

Vokalický systém němčiny je ve srovnání s vokalickým systémem českého jazyka o mnoho bohatší. Jak uvádí Machač (2008, 18), „*najdeme v něm 16 zvukově odlišných vokalických prvků*“, zatímco v českém jazyce se jich objevuje pouze 10. Tento rozdíl může českým mluvčím způsobovat problémy při osvojování německé výslovnosti, protože ne ke všem německým vokálům lze v českém jazyce najít odpovídající ekvivalent. V následujících odstavcích budou vokály rozděleny do několika podskupin podle způsobu jejich artikulace. Pro snazší pochopení problematiky německých vokálů a jejich tvoření je přiložen vokalický čtyřúhelník, který se pro německý jazyk hodí více než český vokalický trojúhelník.

Obr 1. Vokální čtyřúhelník (Machač, 2008, 19)

a) Vokály podle horizontálního posunu jazyka

Při horizontálním pohybu v dutině ústní se jazyk pohybuje směrem vpřed nebo vzad, a díky tomu se mění výsledná kvalita vokálu. Německé vokály se dělí na vokály přední, středové a zadní.

- přední vokály: [i:], [ɪ], [e:], [ɛ], [ɛ:], [ʏ], [y:], [œ], [ø:]

- střední vokály: [a], [a:], [ɐ], [ə]

- zadní vokály: [u:], [ʊ], [o:], [ɔ]

b) Vokály podle vertikálního posunu jazyka

Jazyk se v dutině ústní pohybuje nejen směrem horizontálním, ale také směrem vertikálním. Dle směru tohoto pohybu se vokály dělí na vysoké, středové a nízké.

- vysoké vokály: [i:], [ɪ], [u:], [ʊ], [ʏ], [y:]

- středové vokály: [e:], [ɛ], [ɛ:], [o:], [ɔ], [œ], [ø:], [ɐ], [ə]

- nízké vokály: [a], [a:]

c) Vokály podle labializace

Labializované vokály se vyskytují jak v jazyce německém, tak i českém. V němčině se jedná o „čtyři vokály zadní řady [ɔ o ʊ u] a čtyři vokály řady přední [ʏ y œ ø]“ (Machač, 2008, 21). V českém jazyce se jedná pouze o dva vokály zadní řady [ɔ u].

Míra zaokrouhlení rtů při výslovnosti labializovaných vokálů je v němčině větší než v češtině.

- labializované vokály: [u:], [ʊ], [o:], [ɔ], [ʏ], [y:], [œ], [ø:]

- nelabializované vokály: [i:], [ɪ], [e:], [ɛ], [ɛ:], [ɐ], [a], [a:]

d) Vokály podle kvality

Na rozdíl od českých vokálů se německé vokály nerozlišují jen podle kvantity, ale i podle kvality. „Kvalita německých vokálů velmi úzce souvisí s jejich kvantitou. Krátké vokály jsou zpravidla otevřené [...] a dlouhé zavřené“ (Machač, 2008, 19).

- zavřené vokály: [u], [u:], [o], [o:], [i], [i:], [y], [y:], [ø], [ø:]

- otevřené vokály: [ʊ], [ɔ], [ɛ], [ɛ:], [ɪ], [ʏ], [œ], [ɐ], [a], [a:]

e) Vokály podle kvantity

Německé vokály se, stejně jako vokály české, rozdělují dle kvantity na krátké a dlouhé.

- krátké vokály: [ɪ], [ɪ], [e], [ɛ], [o], [ɔ], [u], [ʊ], [a], [y], [ʏ], [ø], [œ], [ɐ], [ə]

- dlouhé vokály: [i:], [e:], [ɛ:], [o:], [u:], [y:], [ø:], [a:]

f) Vokály podle zapojení dutiny nosní

Vokály lze vyslovovat se zapojením dutiny ústní (orálně) nebo také s použitím dutiny nosní (nazálně). Při vyslovování nazálních vokálů se „během artikulace spouští měkké patro a nosní dutina se zapojuje svou rezonancí do tvoření výsledného akustického obrazu vokálu“ (Romportl, 1985, 51). Německé vokály jsou v naprosté většině případů vyslovovány orálně, pouze v některých cizích slovech, především francouzského původu, se některé vokály vyslovují nazálně, např. ve slově *die Chance* nebo *der Cousin*.

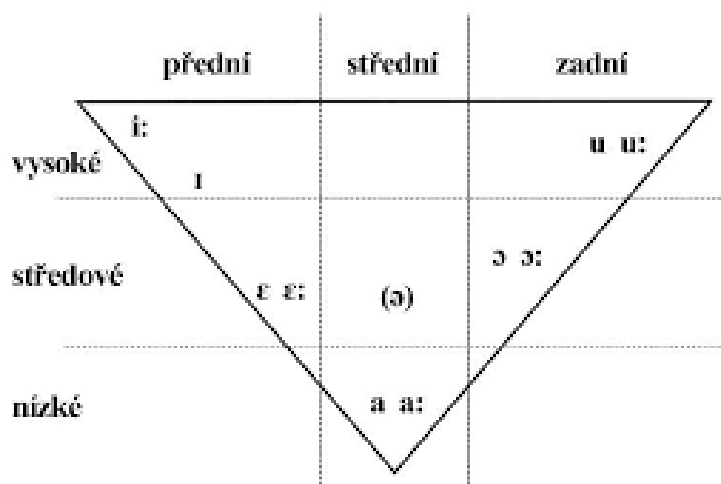
g) Vokály podle znělosti

„Němčina patří k jazykům, u nichž se liší inventář vokálů používaný v přízvučných a nepřízvučných slabikách“ (Machač, 2008, 21). V přízvučných slabikách se mohou objevovat jak dlouhé, tak i krátké vokály, v nepřízvučných ale pouze krátké.

„Redukované vokály se vyskytují pouze v nepřízvučných pozicích a nevystupují ve funkci kmenového vokálu“ (Machač, 2008, 21). Konkrétně se jedná o redukované vokály [ə] a [ɐ].

3.1.2 Vokály českého jazyka

„V češtině rozeznáváme pět samohlásek krátkých a pět samohlásek dlouhých“ (Machač, 2008, 18). České vokály se rozlišují pouze podle kvantity a nikoli podle kvality. V češtině se tedy vyskytují vokály dlouhé a krátké (a, a:, e, e:, i, i:, o, o:, u, u:), ale ne vokály otevřené a zavřené. Všechny české vokály jsou „označovány jako vokály středního stupně otevřenosti“ (Romportl, 1985, 49). Stejně jako v němčině lze české vokály rozdělit dle posunu jazyka v dutině ústní. Názorně je toto rozdělení zobrazeno ve vokalickém trojúhelníku.

Obr 2. Vokalický trojúhelník (Machač, 2008, 18)

Podle horizontálního posunu jazyka se české vokály dělí na přední, střední a zadní.

- přední vokály: [i], [i:], [e], [e:]
- střední vokály: [a], [a:], [ə]
- zadní vokály: [u], [u:], [o], [o:]

Podle vertikálního posunu jazyka se dále dělí na vokály vysoké, středové a nízké.

- vysoké vokály: [i], [i:], [u], [u:]

- středové vokály: [ɛ], [ɛ:], [ə], [ɔ], [ɔ:]

- nízké vokály: [a], [a:]

V češtině se, stejně jako v němčině, vyskytují vokály labializované, jedná se konkrétně o hlásky [u], [u:], [ɔ], [ɔ:]. „*V češtině je zaokrouhlenost vokálů pouze průvodním rysem zadní artikulace. Každá zadní samohláska je tu zaokrouhlená, každá ,nezadní‘ nezaokrouhlená*“ (Romportl, 1985, 46).

Ve vokalickém trojúhelníku se také vyskytuje hláska [ə], v němčině nazývaná redukované e nebo schwa, která „*sice nepatří do systému českých vokálů, ale v běžné mluvené řeči – především při vyšším artikulačním tempu [...] - často zastupuje ostatní vokály, neboť artikulační orgány nezaujmou cílové artikulační postavení pro zamýšlený vokál*“ (Machač, 2008, 18).

3.2 Diftongy

Diftongy neboli dvojhlásky jsou hlásky tvořené dvěma po sobě jdoucími vokály. Jedná se o „*artikulačně plynulé spojení dvou vokalických prvků, které náležejí k téže slabice*“ (Machač, 2008, 21). Dvojhlásky jsou tvořeny kombinací otevřeného a zavřeného vokálu. Skládají se tedy ze dvou částí. Otevřená samohláska je takzvané jádro, zavřená samohláska se označuje jako polovokál a je vyslovována redukovaně. Jádro diftongu nese hlavní přízvuk. „*V češtině i v německých slovech domácích je na prvním místě jádro, následuje polovokál. Takové dvojhlásky nazýváme klesavé*“ (Machač, 2008, 22). Pokud se ve dvojhlásce vyskytuje nejdříve polovokál následovaný jádrem, jedná se o diftong stoupavý. Stoupavé diftongy se „*vyskytují v němčině ve slovech přejatých (Union, eventuell)*“ (Machač, 2008, 22). V českém jazyce se stoupavé diftongy nevyskytují.

3.2.1 Německé diftongy

V německém jazyce rozlišujeme tři dvojhlásky, konkrétně dvojhlásky [aʊ], [aɪ] a [ɔy]. Jedná se o takzvané dvojhlásky klouzavé, protože je při jejich artikulaci „*jádro stabilní, ale koncové postavení jazyka již není tak zřejmé. Jde spíše o směr jeho pohybu k jisté oblasti ve vokálním prostoru*“ (Machač, 2008, 23). Palková k tomuto tématu říká, že se jedná o diftongy, u kterých je „*stabilní pouze směr posunu jazyka, nikoli výsledná poloha, do níž by jazyk měl dospět*“ (1994, 72). „*V některých pojetích bývají za diftongy považována také spojení vokálu s neslabičným vokálním r*“ (Machač, 2008, 23).

- [aʊ]: německý diftong [aʊ], psaný /au/ je Čechy vyslovován s nejmenšími obtížemi, protože se běžně vyskytuje i v českých slovech

- [aɪ]: německý diftong [aɪ] je pro české mluvčí více komplikovaný, protože mají tendenci místo dvou vokálů vyslovovat spojení [aj]. Toto spojení ovšem není diftong, protože hláska [j] není vokál, ale konsonant. Grafická podoba diftongu [aɪ] je /ei/, jako ve slově *das Ei* nebo *die Leiden*, nebo /ai/, jako ve slově *der Kaiser*.

- [ɔy]: u diftongu [ɔy] vzniká pro české mluvčí stejný problém, jako u diftongu [aɪ], a to je vyslovování spojení [ɔj]. Grafická podoba diftongu [ɔy] je /eu/, jako ve slově *heute* nebo *die Leute* a /äu/, jako ve slově *die Bäume*.

3.2.2 České diftongy

„*V českém jazyce se vyskytují pouze diftongy klesavé*“ (Romportl, 1985, 61), tedy diftongy, ve kterých redukovaný zavřený polovokál následuje až po jádru. Na rozdíl od němčiny je ve všech dvojhláskách „*druhou složkou neslabičné (polovokální) [ɔ]*“ (Romportl, 1985, 61).

Typicky českou dvojhláskou je pouze dvojhláska [ɔʊ] a jedná se proto o tzv. pevný diftong. „*U pevných dvojhlásek je stabilní artikulační postavení výchozí i konečné a obvykle se shoduje s některou jednoduchou samohláskou daného jazyka*“ (Palková, 1994, 72). V češtině se tedy nevyskytují, na rozdíl od němčiny, pouze dvojhlásky klouzavé, ale také pevné.

Kromě domácího diftongu [ɔʊ] se v češtině „*ve slovech cizího původu nebo emocionálních*“ (Romportl, 1985, 61) vyskytují ještě diftongy [aʊ] a [eʊ]. V jejich případě se opět jedná o diftongy klouzavé a klesavé. Dvojhláska [aʊ] se vyskytuje například ve slově *automobil* a souhláska [eʊ] např. ve slově *pneumatika*. Problematika dvojhlásky [eʊ] je však ještě o něco komplikovanější, jelikož ne vždy je toto spojení klasifikováno jako diftong. „*Spojení [eʊ] nectí všichni čeští mluvčí jako dvojhlásku, ale mnozí je pokládají za spojení dvou samohlásek a rozkládají je do dvou slabik*“ (Romportl, 1985, 62). Podle Machače nezáleží až tak moc na subjektivní preferenci mluvčího, jako spíše na typu slova. Machač říká, že „*spojení [eʊ] bývá hodnoceno v některých případech jednoznačněji jako diftong (leukémie), v jiných s menší rozhodností jako diftong nebo spojení dvou vokálů v různých slabikách (pneumatika)*“ (2008,22).

3.3 Konsonanty německého jazyka

Při vyslovování konsonant, na rozdíl od vokálů, „*přehradí některá část artikulačního ústrojí cestu výdechovému proudu tak těsně, že se proud vzduchu při průchodu daným místem rozvlní*“ (Palková, 1994, 73). Díky tomu vzniká šumový zvuk, „*jehož kvalita závisí jednak na místě, kde byla překážka vytvořena a dále na druhu překážky*“ (Palková, 1994, 73).

Proces artikulace konsonantů lze pro zjednodušení rozdělit na 3 části. První fáze, často nazývaná intenze, je fáze, ve které se „*mluvidla dostávají z klidového postavení do artikulačního postavení konsonantu, který má být vytvořen*“ (Romportl, 1985, 63). Po intenzi následuje tzv. tenze, tedy fáze, ve které mluvidla zůstávají delší dobu v artikulačním postavení a nakonec nastává tzv. detenze neboli fáze „*ve které mluvidla opouštějí postavení v tenzi buď do postavení klidového nebo směřují k vrcholnému postavení v následující hlásce*“ (Romportl, 1985, 64).

Konsonanty lze rozdělit do několika podskupin na základě různých kritérií. Tyto jednotlivé skupiny budou podrobněji vysvětleny a charakterizovány v následujících sekcích.

3.3.1 Konsonanty podle způsobu artikulace

Způsob artikulace konsonantů se rozlišuje podle typu překážky, která v artikulačním ústrojí vznikla. „*Základní rozdíl ve způsobu artikulace spočívá v tom, jak těsné je sevření mluvidel a jak prudce se potom překážka ruší, tj. jak vypadá především tenzní a detenzní část hlásky a jak se podílejí na vytvořeném zvuku*“ (Palková, 1994, 74).

Palková rozlišuje tři základní způsoby tvoření konsonantů, a to tvoření závěrové, úžinové a polozávěrové. Při tvoření závěrovém „*artikulační orgány uzavřou výdechovému proudu na některém místě úplně cestu a v tenzní fázi vytvoří relativně pevný závěr*“ (Palková, 1994, 74). Tento závěr je v detenzní fázi náhle odstraněn, vzduch pod tlakem uniká z dutiny ústní a „*vzniká charakteristický krátký šum, který se podobá výbuchu, explozi*“ (Romportl, 1985, 64). Díky tomuto charakteristickému zvuku jsou konsonanty tvořené pomocí závěru nazývány explozivny.

Při úžinovém tvoření se k sobě artikulační orgány pouze přiblíží, ale nevytváří úplný závěr. Když se „*výdechový proud v tenzní fázi prodírá vzniklou úžinou, vzniká třecí šum, který tvoří podstatu hlásky*“ (Palková, 1994, 74).

Tvoření polozávěrové je do značné míry podobné tvoření závěrovému, ale závěr se v tomto případě „*neruší při detenzi náhle, nýbrž přejde povolením svalového sevření na témž artikulačním místě v úžinu, která se postupně úplně otevře*“ (Palková, 1994, 74). Jedná se tedy v podstatě o kombinaci závěrového a úžinového tvoření.

a) Explozivny (okluzivny, plozivny)

Explozivny se řadí mezi tzv. obstrukce, tedy hlásky, které „*jsou zejména šumové povahy*“ (Machač, 2008, 44). Jsou to konsonanty, při jejichž tvoření vzniká v artikulačním ústrojí úplná překážka, k jejich produkci se tedy používá závěrové tvoření. „*Před závěrem se hromadí výdechový vzduch a narůstá tak intraorální tlak. V další fázi se závěr prudce uvolní, přičemž vzniká krátký šumový zvuk*“ (Machač, 2008, 44). Jedná se o konsonanty orální a měkké patro je tudíž zdviženo. Explozivny se vyskytují ve znělostních párech a patří mezi ně [p], [b], [t], [d], [k], [g].

b) Frikativy

V případě frikativů nevytvářejí artikulační orgány úplnou překážku, ale pouze úžinu. „*Rychlejší proudění vzduchu úžinou vede ke vzniku turbulencí, které vnímáme jako šum*“ (Machač, 2008, 44). Společně s explozivou se frikativy řadí mezi tzv. obstrukty, tedy hlásky „*zejména šumové povahy, která je důsledkem intenzivnějšího přiblížení artikulačních orgánů*“ (Machač, 2008, 44). Většina frikativů se také vyskytuje ve znělostních párech a jedná se vždy o hlásky orální. Mezi frikativy patří hlásky [s], [z], [ʃ], [ʒ], [f], [v], [ç], [j], [x], [h], [ʁ]

c) Afrikáty

Jako afrikáty se nazývají hlásky, které jsou tvořeny spojením dvou jednoduchých konsonantů. První hláska afrikátu je explozivní a druhá hláska frikativní. V artikulačním traktu je tedy nejprve „*vytvořen závěr, který při uvolňování v detenzní fázi přechází v úžinu*“ (Machač, 2008, 44). Afrikáty jsou produkovány pomocí polozávěrového tvoření a jejich exploze není tak výrazná, neboť se překážka „*neruší při detenzi náhle, ale přejde [...] v úžinu, která se postupně úplně otevře*“ (Palková, 1994, 74).

Afrikáty také patří mezi obstrukty, tedy hlásky šumové, a jedná se o orální konsonanty. V německém jazyce se vyskytují tři afrikáty, a to konkrétně afrikáty [pf], [ts] a [tʃ]. Afrikáty [ts] a [tʃ] jsou párové, zatímco [pf] je afrikát jedinečný.

d) Nazály

Nazály se od ostatních konsonantů odlišují sníženým měkkým patrem. Při tvorbě nazálů je v artikulačním ústrojí „*vytvořena úplná překážka. Současně je spuštěno měkké patro, takže vzduch uniká dutinou nosní (nedochází k narůstání tlaku vzduchu před překážkou) a zvuk má charakteristické nosové zabarvení*“ (Machač, 2008, 44). V němčině je většina konsonantů orálních, a proto se v ní vyskytují nazály jenom tři (m,n,ŋ). Jedná se o znělé hlásky, které nemají neznělý protějšek.

Na rozdíl od explozivů, frikativů a afrikátů se nejedná o obstrukty, ale o tzv. sonory. Sonory jsou „*hlásky převážně tónové povahy*“ (Machač, 2008, 44). Díky této výrazné tónové složce se sonory do jisté míry podobají vokálům, a z toho důvodu jsou „*v*

němčině všechny nazály slabikotvorné, tj. mohou vystupovat ve funkci vrcholu slabiky“ (Machač, 2008, 44).

e) Vibranty

„Vibranty jsou charakteristické kmitáním pružného artikulačního orgánu. Ten se rychle přiblíží k protilehlému artikulačnímu orgánu, aniž by vznikl úplný závěr, a vzduchový proud jej opět rychle oddálí“ (Machač, 2008, 45). Německé vibranty se díky významné tónové složce společně s nazály řadí k sonorním hláskám. Mezi vibranty patří v podstatě pouze jedna hláska a její tři různé způsoby realizace. Jedná se o hlásku [r] a její tři výslovnostní varianty, tedy předoazyčné r, velární třené r a čípkové r. Všechno jsou to hlásky orální a znělé.

f) Laterály

Laterály, někdy také nazývané laterální aproximanty, jsou jediné konsonanty, „při jejichž artikulaci výdechový vzduch neproudí středem dutiny ústní. Špička jazyka se dotýká alveol, okraje hřbetu jazyka jsou spuštěny a vzduch uniká po jeho stranách.“ (Machač, 2008, 45). Jedná se také o konsonanty sonorní, protože štěrbinu po stranách jazyka nejsou tak úzké, „aby vznikala nápadná šumová složka“ (Machač, 2008, 45). V němčině se vyskytuje laterál pouze jeden, a to je hláska [l], která v němčině může být také slabikotvorná, tedy nahrazovat vokál ve vrcholu slabiky.

3.3.2 Konsonanty podle místa artikulace

Německé, stejně jako české konsonanty, lze rozdělit nejen podle způsobu jejich tvoření, ale také podle místa, na kterém se ve vokalickém traktu utvářejí. „Při tvoření různých souhlásek vzniká překážka na různých artikulačních místech a aktivním působením různých artikulačních orgánů“ (Romportl, 1985, 66). V následujících odstavcích budou představena všechna artikulační místa, na kterých mohou překážky vznikat.

a) Bilabiály

Konsonanty bilabiální se tvoří za pomoci horního i spodního rtu, které svým sevřením vytvářejí požadovanou překážku. Mezi německé bilabiální konsonanty patří párové explozivy [p] a [b] a dále nazál [m].

b) Labiodentály

Labiodentální souhlásky „*jsou tvořeny spoluprací dolního rtu a horních zubů*“ (Machač, 1985, 66). V německém jazyce se k nim řadí párové frikativy [f] a [v].

c) Alveoláry

Alveolární konsonanty jsou takové konsonanty, které jsou „*tvořené přední částí (špičkou) jazyka proti oblasti horních řezáků a dásňovému výstupku*“ (Romportl, 1985, 66). V němčině se jedná o nejpočetnější skupinu konsonantů, při dělení podle místa tvoření. Mezi alveoláry patří párové explozivny [t] a [d], párové frikativy [s] a [z], nazál [n], vibrant [r] a také laterál [l].

d) Post-alveolární konsonanty

Post-alveolární konsonanty, někdy také nazývané palato-alveolární, jsou konsonanty, „*při jejichž artikulaci se špička jazyka také opírá o alveoly, nicméně o jejich zadní část*“ (Machač, 2008, 45). V němčině se mezi ně řadí párové frikativy [ʃ] a [ʒ] a dále ještě párové afrikáty [tʃ], [dʒ].

e) Palatály

Palatální souhlásky se „*tvoří hřbetem jazyka proti tvrdému patru*“ (Romportl, 1985, 67). V němčině se jedná o neznělou frikativu Ich-Laut [ç] a znělou frikativu [j].

f) Veláry

Pomocí velární artikulace se tvoří německé párové explozivny [k], [g], znělý frikativ Ach-Laut [x] a nazál [ŋ]. Veláry se „*artikuluji zadní částí hřbetu jazyka proti měkkému patru*“ (Romportl, 1985, 67).

g) Uvuláry

Uvulární konsonanty se v češtině, na rozdíl od němčiny, vůbec nevyskytují a jejich výslovnost může proto českým mluvčím činit značné problémy, protože pro ně v českém jazyce neexistuje vhodný ekvivalent. Pokud se v češtině přece jen vyskytuje, nejedná se o žádoucí artikulaci a uvulární konsonanty jsou proto „*považovány za vadu řeči („ráčkování“)*“ (Machač, 2008, 45). Při artikulaci uvulárních souhlásek dochází ke

„spolupráci zadní části hřbetu jazyka a čípku“ (Romportl, 1985, 67). V němčině takto vznikají 2 varianty souhlásky *r*, a to velární třené *r* [ʀ] a čípkové *r* [ʀ̥].

h) Glotály

Mezi německé glotální neboli laryngální konsonanty patří pouze neznělý frikativ [h], který se tvoří v hrtanu a tím pádem nejhlouběji v artikulačním traktu. Kromě souhlásky [h] lze o glotální artikulaci mluvit také v případě tvrdého hlasového začátku neboli rázu (Machač, 2008, 45).

Tabulka níže názorně ukazuje dělení německých konsonantů podle místa a způsobu a vztahy mezi nimi.

konsonantické segmenty v němčině	bilabiální	labio-dentální	alveolární	post-alveolární	palatální	velární	uvulární	glotální
exploziv	p b		t d			k g		ʔ
frikativy		f v	s z	ʃ ʒ	ç ʝ	x	χ ʁ	h
afrikáty	pʃ		tʃ	dʒ				
nazály	m	ɱ	n			ŋ		
vibranty			r ʀ				ʀ	
laterály			l					

Obr 3. Konsonanty podle místa a způsobu tvoření (Machač, 2008, 47)

3.3.3 Konsonanty podle zapojení dutiny nosní do artikulace

Jak bylo zmíněno výše, na artikulaci hlásek se může podílet několik dutin. Pokud je zadní měkké patro snižené, „uniká vzduch dutinou nosní a zvuk má charakteristické nosové zabarvení“ (Machač, 2008, 44).

Většina německých konsonantů se tvoří výhradně v dutině ústní a jedná se tedy o tzv. orální konsonanty. Nazální konsonanty se v němčině objevují pouze tři a to hlásky [m], [n] a [ŋ].

3.3.4 Konsonanty podle znělosti

Dále lze konsonanty rozdělit také na základě jejich znělosti. „*Kontrast znělosti je primárně založen na přítomnosti a nepřítomnosti základního tónu při artikulaci*“ (Machač, 2008, 45). Obecné pravidlo tvrdí, že při produkci neznělých souhlásek jsou „*od sebe hlasivky oddáleny podobně jako při volném dýchání a propouštějí výdechový proud, aniž vytvářejí hlas*“ (Romportl, 1985, 69). Naopak při vyslovování znělých souhlásek jsou „*hlasivky semknuty a kmitají*“ (Machač, 2008, 45). V německém jazyce je však otázka znělosti ještě komplikovanější.

V německém jazyce neexistují totiž pouze konsonanty znělé a neznělé, ale také konsonanty pouze s částečně oslabenou znělostí. V češtině se znělost rozlišuje především na základě přítomnosti či nepřítomnosti základního tónu, ale v němčině se objevuje „*silnější vnímání jiných fonetických korelátů znělosti, než je případná přítomnost základního tónu*“ (Machač, 2008, 49). V německém jazyce hraje tedy významně výraznější roli například délka trvání jednotlivých hlásek. Neznělé konsonanty mají „*v průměru přibližně dvakrát delší trvání, než znělé*“ (Machač, 2008, 49).

Pro české mluvčí znělost německých souhlásek představuje značný problém a mají tendenci německé konsonanty s oslabenou znělostí vyslovovat nezněle a často tak dochází k neporozumění a záměně slov. „*Češi mají tendenci vnímat [b] jako [p], jak dokazují percepční testy a jak je zřejmé z různých slov přejatých z němčiny, např.: (plech <- Blech, preclík <- Brezel)*“ (Machač, 2008, 50). Je proto třeba, aby se „*český mluvčí snažil odpovídajícím způsobem koordinovat činnost hlasivek a artikulačních orgánů*“ (Machač, 2008, 50).

Pro snadnější zvládnutí standardní výslovnosti německých konsonantů s oslabenou znělostí existuje několik pravidel, která českým mluvčím mohou pomoci. Znělá (lenis, nenapjatá) konsonanta ztrácí část své znělosti, pokud se vyskytuje „*na začátku slabiky, a to vždy po pauze nebo po neznělém konsonantu*“ (Machač, 2008, 51). V těchto případech tedy místo [b], [d], [g], [z], [v] vyslovujeme [p], [t], [k], [s], [f]. V případě, že se znělá konsonanta vyskytuje na konci slabiky, téměř vždy zcela ztratí svou znělost a místo [b], [d], [g], [z], [v] bude vyslovováno neznělé [p], [t], [k], [s] a [f].

3.3.5 Konsonanty podle napjatosti

Téma napjatosti konsonantů velice úzce souvisí s problematikou znělosti. V češtině i v němčině lze konsonanty rozdělit na tzv. napjaté a nenapjaté. „*Neznělé konsonanty jsou označovány jako napjaté (fortis), znělé jako nenapjaté (lenis)*“ (Machač, 2008, 46). K produkci napjatých konsonant je zapotřebí většího svalového napětí a intenzivnější práce hlasivek. Znělost a napjatost konsonant má v češtině a němčině rozdílný význam. Zatímco „*v češtině je rozhodující znělost, v němčině spíše napjatost souhlásek*“ (Palková, 1994, 77).

3.3.6 Konsonanty podle přítomnosti aspirace

Další českému jazyku neznámé dělení konsonantů je dělení podle přítomnosti aspirace. Toto téma opět poměrně významně souvisí se znělostí a neznělostí jednotlivých souhlásek, protože se jedná o významný odlišující faktor, který pomáhá rozeznat znělé hlásky od neznělých.

Aspirace neboli přídech vzniká vyšším tlakem vzduchu před překážkou v artikulačním ústrojí. „*Při uvolňování překážky proudí vzduch mezi artikulátory delší dobu, vytváří třecí šum a poté ještě bývá doprovázen slabším výdechem*“ (Machač, 2008, 52). Výslovnost aspirovaného konsonantu je podobná vyslovení krátké hlásky [h] hned po neznělé explozivě.

V českém jazyce jsou všechny souhlásky vyslovovány bez jakékoli aspirace. V němčině je ovšem aspirace přítomna u neznělých explozivů [p], [t] a [k]. Důležitým faktorem pro tvorbu aspirace je totiž „*poměrně napjatá artikulace, a proto bývají aspirovány častěji souhlásky neznělé*“ (Palková, 1994, 77). U znělých souhlásek se proto aspirace nevyskytuje, a díky tomu snáze poznáme, zda se jedná o souhlásku znělou či neznělou.

Aspirace se ovšem nevyskytuje ve všech pozicích a pro její užití platí jistá pravidla. V německém jazyce lze rozlišit tři typy aspirace, a to aspiraci silnou, střední a žádnou. Neznělé explozivy [p], [t], [k] mají silnou aspiraci v případě, že se vyskytují „*na počátku přízvučné slabiky*“ (Machač 52), jako například ve slově *der Teich*. Dále „*na konci slova před pauzou, zejména je-li poslední slabika přízvučná a vokál v ní krátký*“ (Machač, 2008, 52). Silná aspirace se také vyskytuje v německém suffixu *-keit*.

Podle Machače se středně silná aspirace objevuje v případě, že neznělé exploziv [p], [t], [k] stojí před nepřízvučným vokálem (*hatte*), na konci slova před pauzou, je-li v poslední přízvučné slabice dlouhý vokál (*beklagen*) nebo pokud stojí ve stejné slabice po [s] nebo [ʃ]. Středně aspirovaně jsou vyslovovány tak v případě, že stojí uprostřed slova před konsonantem nebo na konci slova bez pauzy. (2008, 53)

Aspirace se zcela vytrácí, pokud po sobě na hranici slabik nebo slov následují dva explozivy se stejným místem artikulace. První exploziv pak ztrácí svou aspiraci a obě hlásky vyslovujeme jako „jednu, mírně prodlouženou explozivu“ (Machač, 2008, 53). To lze pozorovat například u slova *weggehen* nebo *mitteilen*. Aspirace mizí také ve spojeních [ps], [pʃ], [ks], [kʃ], pokud patří do jedné slabiky.

3.4 Konsonanty českého jazyka

Tato část se zaměřuje na téma českých souhlásek, a především odlišnosti od německého systému konsonantů. „*Inventář českých souhlásek zahrnuje 31 hlásek a 24 fonémů*“ (Palková, 1994, 208) a foneticky se jedná o poměrně stabilní fonémy, což znamená, že se výslovnost fonémů nemění v závislosti na hláskovém okolí. „*Variabilita vznikající z následnosti artikulačních pohybů se projevuje spíše ve formě záměny hlásek, než jejich modifikací*“ (Palková, 1994, 208).

Při tvorbě českých konsonantů je zapotřebí, stejně jako u konsonantů německých, vytvoření určité překážky v artikulačním ústrojí, díky které dojde k turbulenci výdechového proudu vzduchu a tvorbě slyšitelného zvuku. České konsonanty se však tradičně dělí na méně skupin, tedy podle méně kritérií než konsonanty německého jazyka. Pro české souhlásky je nejměrodatnější „*dělení podle místa artikulace, způsobu artikulace, postavení měkkého patra a postavení hlasivek*“ (Palková, 1994, 208) České souhlásky se také dělí na hlásky tzv. sonorní a šumové a toto dělení je dříve popsanych čtyřem skupinám nadřazeno.

3.4.1 Sonorní a šumové konsonanty

a) sonorní konsonanty

Sonory jsou „hlásky s poměrně větším podílem tónové složky, ale obsahující i složku šumovou“ (Krčmová, 2008, 77). Díky tomuto atributu se do značné míry podobají vokálům. Sonorní hlásky jsou v češtině vždy znělé a nevyskytují se v párech. Systém českých sonor je přehledně zobrazen v následující tabulce.

způsob tvoření		místo tvoření						sluchový dojem	akustická stavba	
		labiální		alveolární		palatální	velární			laryngální
		bilabiální	labiodent.	prealveol.	postalveol.					
okluzivy	nazální	m	ɸ	n		ɲ	ŋ		nazální explozivny	nazální matné nekontinuální
	laterální			l					likvidy vibranty	kontinuální vibranty
	vibranty			r						
hlasnost		+	+	+	+	+	+	+	znělost (sonorita)	
artikulační orgán		labiální		lingvální			glottální			
akustická stavba		gravisové nekompaktní		negravisové (akutové) kompaktní			gravisové			

Obr. 4 České sonory (Krčmová, 2008)

b) šumové konsonanty

Šumové souhlásky, na rozdíl od sonor, neobsahují tónovou složku, ale pouze šum. Šum může být tří typů, podle způsobu tvorby souhlásky. „Jednorázový, velmi krátký šum typu pulzu“ (Krčmová, 2008, 86) se vyskytuje u explozivních hlásek. „Trvací šum navazující na předcházející zvuky souvisle“ (Krčmová, 2008, 86) vytvářejí frikativy a kombinace obou těchto šumů se vyskytuje při artikulaci afrikátů. (Krčmová, 2008, 86)

Všechny české šumové souhlásky se vyskytují ve znělostních párech, tzn. „ve dvojicích, které mají vždy stejný charakter překážky a podobné artikulační místo a základním rozdílem mezi nimi je přítomnost základního tónu u jedné z nich“ (Palková, 1994, 213).

3.4.2 Konsonanty podle způsobu tvoření

Následující sekce je zaměřena na klasifikaci českých souhlásek dle způsobu jejich tvoření a zaměřuje se především na rozdíly oproti německému konsonantickému systému. Způsobem tvoření konsonant je myšlen typ překážky, který v artikulačním ústrojí vzniká a umožňuje vznik šumu.

České konsonanty lze rozdělit na podobné skupiny jako konsonanty německé, ačkoli některé skupiny se u českých konsonantů překrývají. České konsonanty jsou děleny více podle typu závěru, který v artikulačním ústrojí vzniká a konsonanty německé spíše podle charakteru vzniklých turbulencí/zvuku.

a) souhlásky závěrové (okluzivy)

Okluzivy jsou „založené na vytvoření úplné přehrady. Přehrada je pak zrušena pohybem aktivního artikulačního orgánu“ (Krčmová, 2008, 60). Mezi závěrové souhlásky se řadí české hlásky [p, b, t, d, t', d', k, g, m, n, ň, ŋ]. Skupina českých závěrových souhlásek je kombinací německých skupin explozivů a nazálů. Proto lze závěrové hlásky dále dělit na závěrové orální [p, b, t, d, t', d', k, g] a nazální [m, n, ň, ŋ].

b) souhlásky polozávěrové (semiokluzivy)

Skupina polozávěrových konsonant se překrývá s německou skupinou afrikátů. Při artikulaci semiokluzivů vzniká „polozávěr, při němž se vytváří slabá okluze, jež předchází v průběhu jedné hlásky v konstrikci“ (Krčmová, 2008, 49). V češtině se jedná o hlásky [ts], [tʃ], [dz] a [dʒ]. České polozávěrové souhlásky se vyskytují ve znělostních párech, tzn. že se od sebe odlišují pouze přítomností základního tónu.

c) souhlásky úžinové (konstriktivy)

Úžinové souhlásky se shodují se skupinou frikativů. Jedná se o souhlásky „založené na částečné překážce, zúžení v oblasti místa artikulace. Sama souhláska vzniká díky turbulenci vzduchového proudu, který musí místem konstrikce projít“ (Krčmová, 2008, 61). V této skupině se vyskytují jak souhlásky párové (např. s,z,f,v), tak souhlásky jedinečné (např. h). Krčmová (2008, 61) úžinové konsonanty dále dělí do tří podskupin.

- středové – u středových úžinových konsonantů proudí vzduch středem dutiny ústní a patří mezi ně hlásky [f], [v], [s], [z], [ʃ], [ʒ], [j], [x] a [h]
- bokové (laterály) – v tomto případě je překážka vytvořena uprostřed dutiny ústní a vzduch uniká po obou stranách jazyka. Mezi české laterály stejně jako v němčině patří pouze hláska [l].
- kmitavé (vibranty) – jedná se o konsonanty, při kterých se aktivní artikulační orgán (v případě českých vibrantů jazyk) rychle rozkmitá a díky tomu vzniká specifický zvuk. Mezi české vibranty patří hlásky [r] a [ř].

3.4.3 Konsonanty podle místa tvoření

„Při tvoření různých souhlásek vzniká překážka na různých artikulačních místech a aktivním působením různých artikulačních orgánů“ (Romportl, 1985, 66). České konsonanty se podle místa tvoření dělí na stejné skupiny jako konsonanty německé. V této sekci o českých konsonantech bude ovšem pro skupiny použito české názvosloví.

a) Obouretné souhlásky

Překážka je vytvořena pomocí obou rtů. Tímto způsobem jsou vytvářeny výhradně konsonanty závěrové, protože rty tvoří úplnou překážku. Řadí se mezi ně hlásky [p], [b] a [m].

b) Retozubné souhlásky

Překážka je vytvořena opřením horních řezáků o dolní ret. V češtině se jedná o úžinové souhlásky [f] a [v].

c) Zubodásňové souhlásky

Při artikulaci se špička jazyka opírá o alveolární výstupek. Jedná se o hlásky [t], [d], [s], [z], [ts], [dz], [n], [r] a [l].

d) Zadodásňové souhlásky

Při jejich tvoření se jazyk opírá o zadní část alveolárního výstupku a „artikulace bývá doprovázena lehkým zaokrouhlením rtů“ (Palková, 1994, 209). Jedná se o hlásky [ʃ], [ʒ], [tʃ], [dʒ] a [ř].

e) Tvrđopatrové souhlásky

„*Souhlásky tvrdopatrové se tvoří hřbetem jazyka proti tvrdému patru*“ (Romportl, 1985, 67). Patří k nim české hlásky [tʰ], [dʰ], [ɲ] a [j].

f) Měkkopatrové souhlásky

Tento typ souhlásek se tvoří „*zadní částí hřbetu jazyka proti zadnímu měkkému patru*“ (Romportl 67). Jsou to hlásky [k], [g], [x] a [ŋ].

g) Čípkové souhlásky

V češtině se, na rozdíl od němčiny, čípkové souhlásky jako takové nevyskytují. Přítomno může být pouze čípkové r, které je ovšem pouze alofonem českého předojazyčného r a je ve většině případů považováno za vadu řeči. (Machač, 2008, 45)

h) Hrtanové souhlásky

Hrtanové souhlásky jsou tvořeny nejhloběji v artikulačním traktu. V češtině se jedná o znělou úžinovou konsonantu [h] a také o tvrdý hlasový začátek neboli ráz.

3.4.4 Konsonanty podle zapojení dutiny nosní do artikulace

Většina českých, stejně jako německých souhlásek, se vytváří v dutině ústní a jedná se tedy o hlásky orální. I v českém jazyce ovšem existují tzv. nazální samohlásky, při jejich artikulaci „*je spuštěno měkké patro, takže vzduch uniká dutinou nosní*“ (Machač, 2008, 44). V českém jazyce se jedná o nosní sonorní souhlásky [m], [n], [ɲ] a [ɲ].

3.4.5 Konsonanty podle přítomnosti základního tónu

České konsonanty se podle přítomnosti základního tónu rozdělují na konsonanty znělé a neznělé. Při artikulaci neznělých hlásek „*jsou hlasivky od sebe oddáleny podobně jako při volném dýchání a propouštějí výdechový proud, aniž vytvářejí hlas*“ (Romportl, 1985, 69). Znělé hlásky jsou „*po celou dobu artikulace doprovázeny hlasem, který je – zejména u sonor – tvořen podobně jako při artikulaci samohlásek*“ (Romportl, 1985, 69).

„*Všechny nesonorní souhlásky se v češtině objevují ve dvojicích, které mají vždy stejný charakter překážky a podobné artikulační místo a základním rozdílem mezi nimi je přítomnost základního tónu u jedné z nich*“ (Palková, 1994, 213). Znělé souhlásky, které

se nevyskytují v párech se nazývají jedinečné. Mezi neznělé hlásky patří [p], [t], [tʰ], [k], [f], [s], [ʃ], [x], [ř], [ts] a [tʃ] a mezi znělé [b], [d], [dʰ], [g], [v], [z], [ʒ], [dz], [dʒ], [m], [n], [ŋ], [ɲ], [h], [j] a [l].

4 Výslovnostně problematické jevy

V následující kapitole bude pozornost věnována německým hláskám a fenoménům, které českým mluvčím při výslovnosti činí největší problémy. Jedná se především o hlásky, které se v českém hláskovém systému nevyskytují a český mluvčí proto nemá ve svém mateřském jazyce pro správnou výslovnost žádnou oporu. Problematické hlásky budou rozděleny tak, jak je dělí Maroušková. Těmto hláskám a fenoménům by se ve výuce německého jazyka a výslovnosti měla věnovat zvláštní pozornost, neboť „*žáci v jevech, které jsou pro Čecha v němčině obtížné, také nejvíce chybují*“ (Maroušková, 2005,36).

Nejdříve bude zmapována oblast problematických německých vokálů. Dále se kapitola bude věnovat německým konsonantům a ostatním segmentálním i suprasegmentálním fenoménům.

4.1 Německé dlouhé napjaté vokály

V českém jazyce se „*dlouhé samohlásky liší od krátkých samohlásek jen délkou svého trvání (jsou téměř stejně otevřené jako krátké)*“ (Maroušková, 2005, 49). V jazyce německém se liší také svou napjatostí a zavřeností. Při artikulaci napjatých vokálů „*je jazyk blíže patru a rozevření úst je u nich menší než u otevřených (krátkých) samohlásek*“ (Maroušková, 2005, 49). Pro Čechy je tento fenomén zcela neznámý, a proto jej do své výslovnosti často vůbec nezahrnují.

V němčině se vyskytují napjaté vokály [e], [i], [o] a [u]. V této sekci bude pozornost věnována pouze dlouhému zavřenému [e:] a [o:], protože v jejich případě „*je otevřená česká výslovnost nejrušivější*“ (Maroušková, 2005, 50). Zavřené vokály [i:] a [u:] českým mluvčím tak velké obtíže nečiní, a proto budou z této sekce vynechány. Dlouhé vokály jsou většinou napjaté a zavřené, zatímco krátké vokály jsou spíše nenapjaté a otevřené. Ovšem existují i slova s dlouhými otevřenými a krátkými zavřenými vokály, a proto je velmi důležité procvičování správné výslovnosti.

4.1.1 Dlouhé napjaté [e:]

„Artikulační i zvukový rozdíl mezi zavřeným a otevřeným e je poměrně výrazný a je nezbytně nutné jej nacvičit, neboť jeho nedodržení působí jako silný příznak cizího přízvuku“ (Machač, 2008, 26). Německé dlouhé napjaté [e] se vyznačuje značně vyšším svalovým napětím, než české [e], a proto „má v němčině dlouhé [e:] artikulačně i akusticky blíže k [i:] nežli k českému dlouhému otevřenému [ɛ:]“ (Maroušková, 2005, 50).

Zda se bude ve slově vyskytovat zavřené nebo otevřené e lze často poznat i z grafické formy slova. Dlouhé napjaté [e] se vyskytuje ve slovech:

- se zdvojeným grafémem *e*, jako například *leer* /^lle:v/, *das Meer* /^lme:v/ nebo *die Seele* /^lze:lə/
- s *eh*, kde je *h* tiché a nevyslovuje se (tzv. Dehnungs h). Například ve slově *sehen* /^lze:ən/ nebo *mehr* /^lme:g/
- končících na *-er* nebo *-et*. Často se v tomto případě jedná o slova která pocházejí z cizích jazyků, především z francouzštiny. Tato variantu lze pozorovat třeba u slov *Bankier* /baŋ^lkje:/ nebo *Couplet* /ku^lple:/ (přednášky k předmětu „Fonetika a fonologie“, PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.)

Často se ve slovech ovšem vyskytuje pouze *e*. V tomto případě je třeba pozorovat hlásky, které tento okál obklopují a další aspekty. Pokud se ve slově vyskytuje grafém *e*, vyslovujeme ho dlouze a zavřeně pokud:

- se vyskytuje v otevřené slabice (tj. slabice, která končí vokálem) nebo za ním následuje jednoduchý konsonant, jako např. ve slovech *lesen* /^lle:zŋ/ nebo *Weg* /^lve:k/.
- se vyskytuje před dvojicí konsonantů *rt* nebo *rd* jako ve slovech *das Pferd* /^lpfe:ɣt/ nebo *die Erde* /^le:ɣdə/ (přednášky k předmětu „Fonetika a fonologie“, PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.)

Ne na všechna slova se ovšem tato pravidla vztahují. V některých slovech vyhovujícím těmto pravidlům se místo dlouhého zavřeného *e* vyslovuje krátké otevřené *e*. To se týká například slova *lernen* /^llernən/ nebo *fertig* /^lfertiç/. Tato slova

je bohužel nutné se naučit z paměti, protože pro jejich výslovnost neexistuje žádné souhrnné pravidlo.

4.1.2 Dlouhé otevřené [ɛ:]

V německém jazyce se vyskytuje také dlouhé otevřené [ɛ:]. Při vyslovování německého otevřeného [ɛ] jsou od sebe rty oddáleny více, než při vyslovování českého *e*. Jedná se o hlásku někde na pomezí mezi českým vokálem [e] a [a].

Otevřené [ɛ] vyslovujeme v případě, že se v grafické formě slova vyskytuje grafém *ä* nebo *äh*, přičemž *h* se opět nevyslovuje. Příkladem mohou být slova *das Mädchen* /^hmɛ:tçən/ nebo *erzählen* /ɛʁˈt͡sɛ:lən/.

„Zachování rozdílu mezi zavřeným [e:] a otevřeným [ɛ:] má význam i pro rozlišování slov“ (Maroušková, 2005, 50). Špatná výslovnost tedy může mít za následek vytvoření slova se zcela jiným významem, Porovnejte například dvojici slov *die Beeren* /^hbɛ:rən/ (bobule) a *die Bären* /^hbɛ:rən/ (medvědi).

4.1.3 Dlouhé napjaté [o:]

Dalším dlouhým napjatým vokálem, který se v němčině vyskytuje je dlouhé napjaté [o:]. To má artikulačně blíže „*k* [u:], nežli *k* otevřenému českému ‚ó‘“ (Maroušková, 2005, 50). Dlouhé napjaté [o:] vyslovujeme, pokud se v grafickém zápisu slova vyskytuje

- zdvojené *o*, jako ve slově *Boot* /^hbo:t/ nebo *Moor* /^hmo:ɐ/
- kombinace hlásek *oh* s nevysloveným *h* jako ve slovech *der Sohn* /^hzo:n/ nebo *wohnen* /^hvo:nən/ (Machač, 2008, 20)

Pokud se v grafickém zápisu vyskytuje pouze jednoduchý konsonant *o*, řídí se výslovnost dlouhého napjatého [o:] podobnými pravidly jako v případě dlouhého napjatého [ɛ:]. Vyslovujeme ho, pokud se nachází v otevřené slabice nebo před jednoduchým konsonantem, jako například ve slovech *wo* /^hvo:/ nebo *rot* /^hro:t/. Dále dlouhé napjaté [o:] vyslovujeme před kombinací hlásek *ph*, třeba ve slově *der Philosoph* /^hfiloˈzo:f/.

4.2 Německé labializované vokály

Dalším jevem, který je pro české mluvčí nesnadný, jsou německé labializované vokály. „*Na rozdíl od češtiny má němčina dvě řady předních samohlásek: jednak nezaokrouhlené samohlásky i-ové a e-ové a jednak zaokrouhlené samohlásky ü-ové a ö-ové*“ (Maroušková, 2005, 46). Při artikulaci těchto vokálů jsou rty silně zaokrouhleny, až našpulený. V němčině se labializované vokály vyskytují tři, a to konkrétně vokál ø [ø:] [œ], vokál ü [y] [y:] [ʏ] a vokál ä [ɛ] [ɛ:].

4.2.1 Vokál [ø]

Jak již bylo zmíněno výše, je pro artikulaci vokálu [ø] charakteristické výrazné zaokrouhlení a našpulení rtů. Vokál [ø] „*se tvoří tak, že jazyk je v pozici přibližně jako u vokálů e-ových a rty jsou zaokrouhleny jako u středových vokálů zadní řady, tedy o-ových*“ (Machač, 2008, 36). V grafické podobě se tento vokál zapisuje jako ö, případně kombinace hlásek *oe*. Vyskytuje se také v cizích slovech, jako například *Adieu* /a'diø:/.

I v případě labializovaných vokálů se vyskytuje napjatá a nenapjatá varianta. Pokud je vokál krátký, jedná se většinou o krátké otevřené [œ], které se vyskytuje například ve slově *die Hölle* /'hœlə/. V případě dlouhého vokálu vyslovujeme napjaté [ø:], a to například ve slově *mögen* /'mø:gŋ/ nebo *die Löwen* /'lø:vŋ/.

Je důležité opravovat chyby ve výslovnosti zaokrouhlených vokálů, protože se jedná o fonémy s distinktivní funkcí, které dokáží měnit význam slova. To lze pozorovat například na dvojicích slov *lösen* /'lø:zŋ/ (vyřešit) X *lesen* /'le:zŋ/ (číst) nebo *können* /'kœnən/ (moci, umět) X *kennen* /'kɛnən/ (znát). „*Učitelská zkušenost nasvědčuje tomu, že pro žáky není ani tak obtížné si artikulaci zaokrouhlených samohlásek osvojit, jako ji potom pečlivě dodržovat v proudu mluvené řeči*“ (Maroušková, 2005, 47).

4.2.2 Vokál [y]

Vokály [y] a [ʏ] mohou být charakterizovány jako vokály vysoké a přední a patří proto mezi „*labializované vokály přední řady*“. Při jejich artikulaci „*je jazyk v postavení přibližně jako při vokálech i-ových a e-ových, současně jsou zaokrouhleny rty jako při vyslovení vokálů zadní řady*“ (Machač, 2008, 21). Zjednodušeně lze tedy říci, že rty jsou nastaveny do polohy připomínající české [i] nebo [e] a zároveň jsou rty zaokrouhleny, jako např. při artikulaci [u].

Hlásky [y], [ʏ] vyslovujeme, pokud se v grafické podobě slova vyskytuje písmeno ü. Jako [y] se v mnoha cizích slovech vyslovuje také grafém u nebo y, jako například u slov *die Solitude* /zoli'ty:də/ a *Ypsilon* /'ypsilon/. I u vokálu [y] rozlišujeme dva druhy výslovnosti na základě napjatosti. Krátké [ʏ] je většinou nenapjaté a otevřené a dlouhý vokál [y:] zavřený a napjatý.

V případě [y] je opět velmi důležitá důsledná artikulace a opravování chyb ve výslovnosti, protože špatná výslovnost může vést k záměnám slov. To lze pozorovat například na slovních dvojicích *die Bühne* /'by:nə/ (jeviště) X *die Biene* /'bi:nə/ (včela) nebo *lügen* /'ly:gŋ/ (lhát) X *liegen* /'li:gŋ/ (ležet).

4.3 Německé diftongy

Diftongy neboli dvojhlásky se v němčině vyskytují tři a to konkrétně [ai], [ɔy] a [aʊ]. Pro české mluvčí jsou problematické pouze dvojhlásky [ai] a [ɔy], které se v českém jazyce na rozdíl od diftongu [aʊ] nevyskytují.

4.3.1 Diftong [ai]

Diftong [ai] začíná nízkým, středním vokálem [a] a končí předním, vysokým [i]. Stejně jako ostatní německé diftongy, je i diftong [ai] klouzavý. To znamená, že „*koncové postavení jazyka již není tak zřejmé, jde spíše o směr jeho pohybu k jisté oblasti ve vokalickém prostoru*“ (Machač, 2008, 23). Diftong [ai] se v grafické formě vyskytuje jako kombinace grafémů *ei* nebo *ai*. Příkladem slov s tímto diftongem jsou například slova *heißen* /'haisŋ/ nebo *der Kaiser* /'kaizɐ/. Při artikulaci této dvojhlásky první vokál postupně přechází ve druhý a artikulace celého diftongu je plynulá. Jedná se o tzv. klesavý diftong, ve kterém je „*na prvním místě jádro a následuje polovokál*“ (Machač, 2008, 22).

V českém jazyce se nevyskytují žádné dvojhlásky končící na vokál [i], a proto u německých dvojhlásek hrozí „*nebezpečí, že je český žák bude substituovat českým spojením samohlásky se souhláskou j jako [aj]*“ (Maroušková, 2005, 53). Je proto velmi důležité dbát při výuce výslovnosti na správnou artikulaci tohoto německého diftongu.

4.3.2 Diftong [ɔy]

Diftong [ɔy] začíná zadním, středovým vokálem [ɔ] a stejně jako u diftongu [ai] se jeho artikulace poté přesouvá k předním, vysokým vokálům. Diftong [ɔy] se v psané formě vyskytuje v podobě grafému eu nebo äu, jako například ve slovech *heute* /^hɔytə/ nebo *die Häuser* /^hɔyzɐ/. Jedná se také o klesavý diftong a jako u všech vokálů je jeho artikulace plynulá/klouzavá. Diftong [ɔy] činí českým mluvčím velmi podobný problém jako diftong [ai]. Kvůli nedostatku opory v mateřském jazyce studenti místo [ɔy] vyslovují kombinaci [ɔj]. Opět je důležitý nácvik správné výslovnosti dvou po sobě jdoucích vokálů.

4.4 Redukované [ə]

Německé redukované [ə] je středový, středořadový vokál. V německém jazyce se „liší inventář vokálů používaný v přízvukných a nepřizvukných slabikách. Redukované vokály se vyskytují pouze v nepřizvukných pozicích a nevystupují ve funkci kmenového vokálu“ (Machač, 2008, 21). Ačkoli se v českém jazyce redukované [ə] nevyskytuje, lze jeho artikulaci českým žákům přiblížit. „Zvuk podobný německému redukovanému „e“ se v češtině ozve, jestliže výrazně vyslovujeme souhlásková písmena abecedy bez následujícího e, tedy například b,d,g“ (Maroušková, 2005, 44). Pro české mluvčí je však tento fenomén i přesto velmi náročný a na místech, kde se redukované [ə] vyskytuje často, nesprávně vyslovují krátké otevřené [ɛ]. Německé redukované [ə] se objevuje

- v neznělých předponách *be-*, *ge-*, například ve slovech *die Betonung* /bə'to:nʊŋ/ nebo *die Geheimnis* /gə'haimnis/
- v neznělých koncovkách *-e*, jako ve slovech *die Schule* /^ʃu:lə/, *die Katze* /^katsə/ nebo *die Leute* /^lɔytə/
- v koncovkách s neznělým e (*-est*, *-et*), jako ve slovech *redest* /re:dəst/ a *redet* /re:dət/. (Maroušková, 2005, 44)

4.5 Vokalické r [ɐ]

Dalším německým redukováným vokálem je tzv. vokalické r. „Označení vokalické r zahrnuje konsonantickou podstatu tohoto segmentu z hlediska fonologického i jeho vokalický charakter z hlediska fonetického. V rámci systému německých zvukových segmentů, tedy fonologicky, hodnotíme [ɐ] v rámci konsonantismu jako variantu fonému. Z hlediska fonetického považujeme [ɐ] za vokál“ (Machač, 2008, 21). Výslovnost vokalického r připomíná výslovnost tmavého [a], protože „pozice jazyka při [ɐ] je nižší a blíží se a-ovým vokálům“ (Machač, 2008, 21). Čeští studenti mají s výslovností vokalického r problémy a často ho nahrazují r konsonantickým. Německý projev pak zní velmi nepřírozně. Vokalické r [ɐ] se vyskytuje

- po dlouhém konsonantu, v případě, že patří do stejné slabiky, např. *du fährst* /¹fe:ɹst/, *für* /¹fy:ɹ/; pokud [r] a dlouhý konsonant patří do různých slabik, bude [r] vysloveno konsonanticky, např. *wir führen* /¹fy:rən/
- ve spojení s [e] v předponách *er-*, *ver-*, *zer-*, například ve slovech *verlieren* /fɛɹli:rən/, *erleben* /ɛɹle:bŋ/ nebo *zerrißen* /tsɛɹʁisŋ/.
- ve spojení s [e] v příponách *-er*, *-ern*, *-ert*, *-erst*, *-ernd*, jako například u slov *der Maler* /¹ma:lɐ/, *die Malern* /¹ma:lən/, *flüstert* /¹flystɛt/, *flüsterst* /¹flystɛst/ a *flüsternd* /¹flystɛnt/
- v osobních zájmenech a předložkách, ve kterých následuje po vokálu, jako např. *er* /¹ɛɹ/, *wir* /¹vi:ɹ/ nebo *für* /¹fy:ɹ/ (Maroušková, 2005, 56)

V případě slova *her* se koncové [r] vyslovuje vokalicky, pokud slovo stojí samo o sobě. Pak bude tedy výslovnost [hɛ:ɹ]. V případě, že slovo je zkombinováno s předložkou začínající na vokál, bude se vyslovovat konsonanticky, jako ve slově *herein* /he¹rain/.

4.6 Ang-Laut

Ang-Laut neboli velární *n* není pro české mluvčí zcela neznámé, jelikož se vyskytuje i v češtině. V českém jazyce se tato hláska „*vyslovuje ovšem jen v pozici před [k] nebo [g]*“ (Maroušková, 2005, 65). V jazyce německém se Ang-Laut vyskytuje nejen před [k] a [g] jako třeba ve slovech *trinken* /^htrɪŋkŋ/ nebo *Ungarn* /^hʊŋgarn/, ale může se vyskytovat také

- na konci slov (*die Wohnung* /^hvo:nʊŋ/, *lang* /^hlaŋ/)
- mezi vokály (*lange* /^hlaŋə/, *die Bedingung* /^hbə'dɪŋŋ/)

Tyto pozice jsou pro Čechy neznámé, a proto obtížné na výslovnost.

Dalším důvodem, proč Ang-Laut činí českým mluvčím problémy je fakt, že v českém jazyce „*hlásky [n] a [ŋ] nerozlišují význam slov, zadopatrové [ŋ] je jen variantou fonému /n/*“ (Maroušková, 2005, 65). Například význam slova *banka* zůstane stejný, ať ho vyslovíme jako /banka/ nebo /baŋka/. „*V němčině [ŋ] – psané jako ng – schopnost rozlišovat význam slova má*“ (Maroušková, 2005, 65). Distinktivní funkce Ang-Lautu je dobře vidět například na dvojicích slov *singen* /^hzɪŋən/ (zpívat) a *sinnen* /^hzɪnən/ (přemítat) nebo *die Wange* /^hvaŋə/ (tvář) a *die Wanne* /^hvanə/ (vana). Z tohoto důvodu je jeho správná výslovnost nezbytná pro účinnou komunikaci.

Ang-Laut se v německém jazyce zapisuje jako sled grafémů *ng* nebo *nk*, ne vždy se ovšem toto spojení jako Ang-Laut vyslovuje a špatná artikulace by mohla vést k nedorozuměním. Spojení *ng* a *nk* se nevyslovuje jako Ang-Laut, ale jako [nk],[ng], „*pokud se mezi n a velární explozivou (k g) vyskytuje hranice morfému*“ (Machač, 2008, 70), jako například u slov *an/kommen* nebo *ein/kaufen*.

4.7 Ich-Laut a Ach-Laut

Ich-Laut a Ach-Laut jsou dvě hlásky graficky vyjádřené grafémem *ch*. Jedná se o dvě pozičně vázané alofonní varianty jednoho fonému. Jedna tedy nemůže libovolně nahrazovat druhou.

V českém jazyce se pro hlásku *ch* nevyskytují žádné alofony, ačkoli se „*místo artikulace ch také poněkud posouvá podle toho, v jakém samohláskovém okolí se ch vysloví*“ (Maroušková, 2005, 67). Tento rozdíl ale není tak výrazný jako v němčině, a

proto mají čeští mluvčí tendenci tyto alofony nerozlišovat. Velární souhláska Ach-Laut „se artikuluje přibližně jako české *ch* (jen poněkud více vzadu na měkkém patru)“ (Maroušková, 2005, 67) a proto pro české mluvčí představuje problém především hláska Ich-Laut.

4.7.1 Ach-Laut [x]

Ach-Laut [x] je velární konsonant, který se tvoří za pomoci zadního měkkého patra. Použití tohoto fonému je ovlivněno jeho hláskovým okolím, a proto se Ach-Laut vyslovuje pouze po vokálech *a*, *o*, *u* a také po diftongu *au*. Příkladem mohou být slova *das Buch* /¹bu:x/, *der Drache* /¹draxə/ nebo *auch* /¹aux/.

U některých podstatných jmen se v čísle jednotném vyskytuje Ach-Laut, ale to stejné nemusí platit pro číslo množné. Například v již dříve zmíněném slově *das Buch* se v jednotném čísle objevuje Ach-Laut, ale v čísle množném *die Bücher* /¹by:çə/ se už vyslovuje Ich-Laut.

4.7.2 Ich-Laut [ç]

V případě Ich-Lautu [ç] se jedná o předopatrovou třenou konsonantu, která se vyslovuje více vpředu, než Ach-Laut. V českém jazyce nemá žádný ekvivalent.

Pro nacvičení správné výslovnosti Ich-Lautu je vhodné využít českou palatálu *j*. Tu je třeba vyslovit „*dlouze a ,napjatěji‘, abychom spolu s tónem slyšeli i šum a současně si uvědomili polohu jazyka*“. Z této pozice je pak třeba „*přejít do šepotu, při němž zůstane pouze šumová složka odpovídající zvuku Ich-Lautu*“ (Machač, 2008, 64).

Ich-Laut se používá

- po všech ostatních vokálech a diftonzích, např. ve slovech *weich* /¹vaiç/, *möchten* /¹mœçtŋ/ nebo *der Gespräch* /gə¹ʃpre:ç/
- po konsonantech *r, l, n*, jako ve slovech *die Milch* /¹milç/, *die Kirche* /¹kirçə/ nebo *München* /¹mynçŋ/
- ve zdrobňovací příponě *-chen*, např. *das Häuschen* /¹hœysçən/, *das Mädchen* /¹mɛ:tçən/ nebo *das Brötchen* /¹brø:tçən/
- pro artikulaci grafického spojení *ig*, jako ve slovech *richtig* /¹riçtɪç/ nebo *häufig* /¹hœyfiç/

- při skloňování sloves, *du erledigst* /ɛɐ̯ˈleːdɪçst/, *er erledigt* /ɛɐ̯ˈleːdɪçt/
- na počátku cizích slov řeckého původu před „e, i“ (*Chemie* /çɛˈmiː/, *Cheops* /ˈçɛːɔps/) (Maroušková, 2005, 67)

U mnoha německých zeměpisných názvů se *ch* na začátku slova vyslovuje jako [k] a ne jako Ich-Laut. Je tomu tak například u slov *Chemnitz* /ˈkɛmɪtʃ/ nebo *Chiemsee* /ˈkiːmzɛː/. Grafém *ch* se na začátku slova artikuluje jako [k] nejen v případě některých místních jmen, ale také u cizích slov italského původu (*Chianti*) a před hláskami a, o, l, r u slov řeckého původu (*Chor*, *Chaos*).

Problematické na výslovnost je také spojení *chs*, které se v některých případech vyslovuje jako [ks] a v jiných jako [çs] nebo [xs]. Jako [ks] se toto spojení vyslovuje „pokud mezi oběma hláskami není hranice morfému“ (Machač, 2008, 64), tedy například u slov *der Fuchs* /ˈfʊks/ nebo *sechs* /ˈzɛks/.

4.8 Neznělé h

Problém pro české mluvčí představuje také německá laryngální konsonanta [h]. V českém jazyce se hláska [h] také vyskytuje, ovšem na rozdíl od německé varianty je vždy znělá. „V němčině je [h] na rozdíl od češtiny neznělé, tedy něco jako slyšitelný výdech“ (Česká výslovnost němčiny, online zdroj, FF UK).

Pro české studenty není výslovnost neznělého [h] přirozená, a proto jej často nahrazují běžným českým znělým [h]. Jedná se nicméně o chybu a je třeba správnou artikulaci neznělého [h] cvičit a opravovat.

4.9 Přízvuk

Přízvuk německých slov činí českým mluvčím hned několik problémů. Prvním z nich je nedostatečné přízvučení německých slov. „Němčina oproti češtině vyžaduje silný, důrazný přízvuk, jehož správnou realizací pak dochází k zřetelnému rozlišování slabik přízvučných a nepřízvučných“ (Maroušková, 2005, 41). Při nedostatečném zdůraznění přízvučné slabiky lze od sebe přízvučné a nepřízvučné slabiky těžko rozeznat, a to vede k dalším chybám, například v redukovaných vokálech.

Dalším problémem, který s přízvukem vyvstává, je jeho umístění. V českém jazyce se důraz objevuje vždy na první slabice slova a čeští studenti proto mají tendenci

takto přízvuk umisťovat i v němčině. „V němčině se však přízvuk vyskytuje velmi často i na jiné než na první slabice slova, protože je vázán morfologicky“ (Maroušková, 2005, 40). Přízvuk leží na jiné než první slabice např.:

- u slov s neodlučitelnou předponou, např. *gegangen* /gə'gaŋən/, *empfehlen* /emp'fe:lən/ nebo *missbrauchen* /mis'brauχn/
- u slov s částečně odlučitelnými předponami, např. *übersetzen* /y:bə'zɛtsɛn/ nebo *wiederholen* /vi:dɐ'ho:lən/
- u některých nesklonných komposit a slov s příponou *-ei*, např. *worüber* /vo'ry:bə/ nebo *Bäckerei* /bɛkə'rai/ (Maroušková, 2005, 41)

Vliv na umístění důrazu má také etymologický původ slov. Původem německá slova se většinou řídí výše popsanými pravidly a mají také často akcent na první slabice. Cizí slova se častěji akcentují na jiných slabikách a pro umístění jejich přízvuku platí další pravidla. U cizích slov je důraz na jiné než první slabice např. u slov:

- s příponami *-ei*, *-ik*, *-ie*, *-ion*, *-ur*, např. *Nation* /natsi'o:n/, *Physik* /fɪ'zɪk/, *Chemie* /çɛ'mi:/ nebo *Natur* /na'tu:r/
- s příponou *-ieren*, např. *fotografieren* /fotogra'firən/ nebo *organisieren* /ɔrgani'zi:rən/
- s příponou *-isch*, např. *kommunistisch* /kɔmu'nɪstɪʃ/ nebo *theoretisch* /teo're:tɪʃ/
- s příponami *-ismus*, *-ade*, *-or*, např. *Kommunismus* /kɔmu'nɪsmʊs/, *Promenade* /promə'na:də/ nebo *Professor* /pro'feso:r/

(Maroušková, 2005, 41)

4.10 Aspirace

Aspirace neboli příděch se v německém jazyce vyskytuje u neznělých konsonant [p], [t] a [k]. Aspirace je úzce spojená s napětím těchto hlásek, protože při silném svalovém napětí je silnější i výdechový proud vzduchu, a ten umožňuje aspiraci.

Vnímání souhlásek jako takových se v německém a českém jazyce liší. V češtině se „souhlásky [b, d, g] od svých párových souhlásek [p, t, k] odlišují znělostí, kdežto

v němčině se [p, t, k] odlišují od svých protějšků [b, d, g] především napjatostí“ (Maroušková, 2005, 58).

Aspirace se v českém jazyce nevyskytuje a čeští mluvčí proto mají problémy s jejím tvořením. Při správném aspirování a „*napjaté výslovnosti je svalové napětí v mluvidlech silné a i výdechový proud je silnější, takže pak napjaté souhlásky znějí ostřeji, tvrději*“ (Maroušková, 2005, 58). Důležitý je také nácvik správného způsobu aspirace. Čeští mluvčí mají tendenci přidávat za souhlásky [p, t, k] hlásku *h* nebo *ch* a tím se snaží docílit kýženého aspirovaného zvuku. Aspirace je ovšem tvořena pouze napjatou výslovností. „*Při zvlášť intenzivní artikulaci a výraznější explozi vzniká pak zvláštní třecí šum, zvaný přidech (aspirace)*“ (Maroušková, 2005, 59).

Aspirace ovšem v německém jazyce není vždy stejně silná a je proto třeba dbát na to, v jakém hláskovém okolí se daná neznělá konsonanta nachází, protože to může ovlivnit sílu její aspirace. Plně se konsonanty [p], [t], [k] aspirují pouze

- na začátku přízvukné slabiky, např. *kommen, tauchen, Post* (Maroušková, 2005, 59)
- na konci slova, pokud je poslední slabika přízvukná (Maroušková, 2005, 59)
- v příponě *-keit*, např. *Einsamkeit* (Machač, 2008, 52)

V tomto případě nezáleží, zda se na konci slova nachází konsonanta znělá nebo neznělá. Veškeré konsonanty v německém jazyce na konci slov ztrácí svou znělost. Tento fenomén je patrný například na slovech *der Hut* /^hhu:t/ a *der Hund* /^hhont/.

Aspirace je v některých německých slovech také oslabená a nevyslovuje se tak silně jako v příkladech výše. Konsonanty [p], [t], [k] jsou slaběji aspirované

- pokud se nachází před nepřízvukným vokálem, např. *heute, der Vater, die Flecken* (Maroušková, 2005, 59)
- pokud se nachází před konsonantou p,t,k, např. *Punkt, haupt* (Machač, 2008, 53)
- pokud se nachází na konci slova před pauzou, pokud je v poslední přízvukné slabice dlouhý vokál, např. *besteht* (Machač, 2008, 53)
- ve spojení *sp, st*, v případě že obě konsonanty patří do stejné slabiky, např. *stehen, spät, Stunde* (Maroušková, 2005, 59)
- uvnitř slova před konsonantem (Machač, 2008, 53)

Aspirace lenisových konsonant [p, t, k] může v některých případech zcela chybět. Tyto konsonanty se vyslovují bez aspirace

- pokud po nich následuje další exploziva stejného místa artikulace, např. ve slově *abbiegen*, *weggehen* nebo *mitteilen*; v tomto případě vyslovujeme jako „jednu, mírně prodlouženou explozivu“ (Machač, 2008, 53).
- ve spojení [ps], [pf], [ks], [kf], pokud patří do stejné slabiky, jako např. ve slovech *Lachs* nebo *Erbse* (Machač, 2008, 53)

Dalším problematickým jevem, který se v souvislosti s aspirací vyskytuje, je oslabená znělost znělých konsonant [b], [d], [g], [v], [z]. V určitých pozicích se tyto konsonanty nevyslovují plně zněle, ale jejich znělost je potlačena. „*Tak jako v češtině, tj. přibližně stejně zněle, se souhlásky [b, d, g, v, z] vyslovují v němčině pouze v tzv. intervokální pozici, tj. uprostřed slova mezi samohláskami (event. i sonorami l, r, m, n) Toto pravidlo platí i přes hranice slov, tedy např. pro spojení se členem, předložkou apod.*“ (Maroušková, 2005, 63). Čeští studenti mají tendenci vyslovovat všechny konsonanty s plnou znělostí. Čeští mluvčí také nejsou zvyklí na akustické vnímání tohoto jevu, a proto při poslechu mluvené němčiny často zaměňují znělé a neznělé hlásky, což může vést k nepochopení.

5 ANALÝZA VÝSLOVNOSTNĚ PROBLEMATICKÝCH JEVŮ

V praktické části této bakalářské práce bude provedena výslovnostní analýza učebnicové řady „*Sprechen Sie Deutsch?*“, a to konkrétně jejího prvního dílu, který je určen pro výuku na středních a jazykových školách. Pozornost bude zaměřena na slovníčky, které se nacházejí na začátku každé kapitoly a obsahují slovní zásobu vztahující se k tématu dané kapitoly. Protože se jedná o učebnici pro jazykovou úroveň A2, vyskytují se v ní jednodušší a běžně používaná slovíčka. Výslovnostní analýza právě těchto slov může být velmi užitečná, jelikož lze díky ní snadno aplikovat správnou artikulaci do běžné mluvy a nacvičit výslovnost na známých slovech.

První díl učebnice *Sprechen Sie Deutsch? 1* obsahuje 14 tematicky zaměřených kapitol. Všechna slova ze slovníčků na začátcích těchto kapitol budou transkribována a budou na nich názorně ukázány výše popsané výslovnostní problémy, které se u českých studentů mohou objevovat. Tato analýza by měla sloužit jako příručka pro lepší pochopení výslovnostních problémů českých studentů, které jsou prezentovány na konkrétních příkladech slov. Měla by vyučujícím němčiny a případně i samotným žákům pomoci s nácvičením standardní artikulace německých slov a identifikací slov, na která je třeba se při výslovnosti obzvláště soustředit.

6 Kritéria pro analýzu

Předmětem analýzy budou v této práci slova, která mohou být pro české studenty obzvláště problematická. Míra obtížnosti jednotlivých slov je v tomto případě určována na základě odlišností oproti českému jazyku. Jak již bylo výše popsáno, je německý fonetický systém značně odlišný od systému českého a tyto odlišnosti činí žákům problémy se správnou výslovností. Tímto tématem se zabývá specializovaný obor kontrastivní lingvistiky, který *„má přímo za úkol předvídat obtíže, které budou mít žáci s určitých výchozím jazykem při učení určitému cílovému jazyku“* (Maroušková, 2005, 31).

V teoretické části práce již byly popsány konkrétní výslovnostní prvky, které jsou pro české mluvčí obtížné a tyto prvky budou sloužit také jako kritéria následné výslovnostní analýzy. Analyzovány budou všechny jevy, ve kterých se vyskytují pro Čechy problematické hlásky. Foneticky transkribována pak budou veškerá slovíčka ze slovníků na začátcích kapitol. Jako referenční slovník pro transkripci bylo použito 7. vydání výslovnostního slovníku Duden z roku 2015.

7 Kapitola 1. – Auf der Party

První kapitola se zaměřuje na společenský život, oslavy a zábavu mladých lidí. Tuto skutečnost samozřejmě kopíruje i slovní zásoba, která se nachází ve slovníčku dané lekce. Objevují se v něm ovšem i zcela běžná slova, která jsou nezbytná pro základní komunikaci.

- aber [ˈa:bɐ]

vokalické r [ɐ]

- arbeiten [ˈarbaɪtŋ]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- bitten [ˈbitŋ]

oslabená znělost [b]

částečná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- da [ˈda:]

oslabená znělost [d]

- danken [ˈdaŋkŋ]

Ve slově *danken* můžeme problematických jevů pozorovat hned několik. Prvním z nich je oslabená znělost konsonanty [d], jejíž výslovnost se nachází někde mezi plně znělým [d] a neznělým [t]. Dále se ve slově vyskytuje Ang-Laut, který se ovšem nachází v pro Čechy běžné pozici, a proto by žákům neměl činit problémy. Konsonant [k] se v tomto případě vyslovuje s částečnou aspirací. Na konci slova se také vyskytuje slabičné n [ŋ], jehož artikulace se podobá spojení [ɐŋ].

- dann [ˈdan]

oslabená znělost [d]

- das [ˈdas]

oslabená znělost [d]

- dort [ˈdɔrt]

oslabená znělost [d]

plná aspirace [t]

- du [ˈdu:]

V německém zájmenu *du* se objevuje dlouhý napjatý vokál [u:]. Tento vokál musí být vyslovován s velkým svalovým napětím a velmi důležité je také zaokrouhlení rtů. Významnou roli opět hraje i oslabení znělosti konsonantu [d], který bude vyslovován téměř jako jeho neznělý protějšek [t].

- entschuldigen [ɛntˈʃʊldɪɡŋ]

Problematickým jevem, který se v tomto slově vyskytuje, je umístění důrazu na jiné než první slabice. V českém jazyce je důraz vždy na první slabice slova, v němčině toto pravidlo ovšem neplatí. Ve slově *entschuldigen* se důraz objevuje na druhé slabice, po neodlučitelné příponě *-ent*. Nesprávné umístění důrazu zní velmi nepřírodně a může vést až k nepochopení. Dále se na začátku slova objevuje otevřený vokál [ɛ], jehož výslovnost je na pomezí českého [e] a [a]. Na konci slova se nachází slabičné [ŋ], které se vyslovuje jako spojení [ən].

- er [ˈɛʁ]

krátké otevřené [ɛ]

vokalické neslabičné r [ʁ]

- es [ˈɛs]

krátké otevřené [ɛ]

- finden [ˈfɪndŋ]

slabičné n [ŋ]

- e Frau [ˈfraʊ]
- r Freund [ˈfrɔ̃nt]

Ve slově *der Freund* se objevuje pro Čechy problematický diftong [ɔ̃y]. Čeští mluvčí mají tendenci tento diftong vyslovovat jako kombinaci hlásek [a] a [j], v tom případě se ovšem nejedná o diftong. Je důležité dodržovat správnou, plynulou výslovnost dvou po sobě jdoucích vokálů.

Na konci slova můžeme také pozorovat asimilaci znělosti. Ačkoli se na konci slova píše znělé [d], vyslovujeme neznělé [t]. Všechny německé znělé konsonanty ztrácí na konci slova svou znělost a stávají se svými neznělými protějšky. Koncové [t] bude také plně aspirováno.

- ganz [ˈgants̃]

oslabená znělost [g]

- gehen [ˈge:ən]

U slovesa *gehen* se vyskytuje dlouhý napjatý vokál [e:]. Při jeho artikulaci je důležité svalové napětí v mluvidlech. Rty jsou při výslovnosti [e:] blíže u sebe a výsledný zvuk se podobá více českému [i], než otevřenému [ɛ]. Počáteční [g] také nebude vysloveno s plnou znělostí, ale někde na pomezí [g] a [k].

Dále ve slově pozorujeme redukovaný vokál [ə]. V grafické formě slova je vidět konsonant *h* a mnoho českých mluvčích má také tendenci tento konsonant vyslovovat. Správná výslovnost je ovšem pouze s redukovaným vokálem [ə]. Konsonanta [h] se ve výslovnosti tohoto slova vůbec neobjevuje.

- gut [ˈgu:t]

oslabená znělost [g]

částečná aspirace [t]

- heißen [ˈhaɪsən]

Na začátku slova *heißen* pozorujeme německý neznělý konsonant [h]. V českém jazyce je [h] znělé, v němčině ale nikoli. Konsonanta [h] je vyslovena pouze jako dech, ne plně zněle.

Dále se ve slově objevuje diftong [aɪ]. V jeho případě je třeba dbát na výslovnost dvou vokálů a ne spojení [aj]. Na konci slova se také vyskytuje redukované [ə], které mají čeští žáci tendenci vyslovovat jako neredukované otevřené [ɛ].

- r Herr [ˈhɛr]

neznělé [h]

krátké otevřené [ɛ]

- ich [ɪç]

V německém zájmenu *ich* se objevuje jedna ze dvou alofonních variant grafému *ch*, a to konkrétně Ich-Laut. Jedná se o třený předopatrový konsonant, který v českém jazyce nemá žádnou obdobu.

- ja [ˈja:]

- jetzt [ˈjɛtst]

krátké otevřené [ɛ]

plná aspirace [t]

- kennen [ˈkɛnən]

plná aspirace [k]

krátké otevřené [ɛ]

redukované [ə]

- kommen [ˈkɔmən]

Konsonanta [k] na začátku slova *kommen* je doprovázena plnou aspirací neboli příděchem. Toho je docíleno vysokým svalovým napětím a výraznou

explozí. Na konci slova se objevuje redukovaný vokál [ə]. Redukci vokálu je třeba dodržovat a vyvarovat se vyslovování otevřeného [ɛ].

- lange [ˈlaŋə]

Ang-Laut
redukované [ə]

- leben [ˈleːbŋ]

Ve slově *leben* se objevuje dlouhý napjatý vokál [e:], který je pro Čechy zcela neznámý. Při jeho artikulaci jsou rty velmi napjaté a blízko u sebe. Jeho výslovnost připomíná spíše český vokál [i] než [ɛ]. Na konci slova se objevuje slabičné [ŋ], které se vyslovuje jako [ən].

- lernen [ˈlɛrnən]

U slovesa *lernen* můžeme pozorovat krátké otevřené [ɛ], při jehož artikulaci jsou od sebe rty více oddáleny, než při výslovnosti českého [e] a redukovaný vokál [ə].

- machen [ˈmaxŋ]

Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- s Mädchen [ˈmɛːtçən]

V tomto slově můžeme vidět dlouhý otevřený vokál [ɛ:]. Je třeba dbát na jeho otevřenost a výrazné odlišení od jeho zavřeného protějšku [e:]. Dále se ve slově vyskytuje Ich-Laut, tedy předopatrová varianta grafému *ch*, která činí českým studentům obtíže. Na konci slova se opět vyskytuje redukované [ə].

- mein, meine [ˈmaɪn], [ˈmaɪnə]

diftong [aɪ]
redukované [ə]

- r Name [ˈnaːmə]

redukované [ə]

- nāmlich [ˈnɛ:mlɪç]

U tohoto přídavného jména se objevuje dlouhé otevřené [ɛ:], které je více otevřené, než český vokál [e]. Dále se na konci slova objevuje alofonní varianta grafému *ch* Ich-Laut.

- nein [ˈnaɪn]

diftong [aɪ]

- noch [ˈnoːx]

Ach-Laut

- e Party [ˈpa:ɹti]

Iniciální [p] ve slově *die Party* bude vyslovováno plně aspirovaně. Aspirace je přídech, který je vyprodukován díky vysokému svalovému napětí a důrazné explozi při výslovnosti.

Dále ve slově můžeme pozorovat neslabičné vokalické r, které se vyslovuje podobně jako české [a]. Na konci slova se také objevuje aspirované [t] a krátký zavřený vokál [i].

- schon [ˈʃo:n]

dlouhé zavřené [o:]

- e Schwester [ˈʃvɛstɐ]

Ve slově *die Schwester* můžeme pozorovat krátký otevřený vokál [ɛ] a také částečně aspirovaný konsonant [t]. Na konci slova se vyskytuje vokalické r, které je svou výslovností velmi podobné českému vokálu [a]. Pokud se *r* nachází na konci slova, bude vždy vokalické.

- sein [ˈzaɪn]

oslabená znělost [z]

diftong [aɪ]

- sie/Sie [ˈzi:]

oslabená znělost [z]

- r Spaß [ˈʃpa:s]

částečná aspirace [p]

- r Student [ˈstuˈdɛnt]

částečná aspirace [t] na začátku slova

krátké zavřené [u]

přízvuk na jiné než první slabice

krátké otevřené [ɛ]

plná aspirace [t] na konci slova

- studieren [ˈstuˈdi:rən]

U slovesa *studieren* je přízvuk umístěn na druhé slabice, což často činí žákům zvyklým na přízvukování první slabiky obtíž. Konsonant [t] na začátku slova bude aspirován pouze částečně, protože se před ním nachází [ʃ]. Dále se ve slově objevuje redukované [ə].

- r Tag [ˈta:k]

plná aspirace [t]

asimilace znělosti

částečná aspirace [k]

- toll [ˈtɔl]

plná aspirace [t]

- überhaupt [y:bɛˈhʌʊpt]

Ve slově *überhaupt* lze pozorovat hned několik jevů. Na začátku slova se vyskytuje dlouhý labializovaný vokál [y:]. Při artikulaci tohoto vokálu je nezbytné výrazné zaokrouhlení rtů, které v češtině není běžné. Artikulaci lze nacvičovat nastavením rtů na pozici českého [u] a vyslovením vokálu [i]. Dalším problematickým jevem, který se v tomto slově objevuje, je vokalické r. Vokalické r je svou výslovností velmi podobné českému [a]. Také přízvuk je ve slově *überhaupt* problematický, protože není umístěn na první slabice, jak je tomu zvykem u českých slov. Další výslovnostní překážkou je neznělý konsonant [h], který se v českém jazyce vyslovuje zněle a nakonec částečně aspirované [p] a plně aspirované [t].

- übrigens [ˈy:brɪŋs]

dlouhé zavřené [y:]

slabičné n [ŋ]

- und [ˈʊnt]

asimilace znělosti

plná aspirace [t]

- verstehen [fɛŋˈʃte:ən]

Ve slovese *verstehen* je jevů hned několik. Prvním z nich je krátké otevřené [ɛ], podobající se částečně vokálu [a], dále vokalické r v neodlučitelné předponě *ver-*, které je vyslovováno podobně jako [a]. Dále to je umístění důrazu na druhé slabice, tedy první slabice po předponě. Konsonant [t] bude v tomto případě vyslovován s částečnou aspirací. V neposlední řadě se ve slově vyskytuje dlouhý napjatý vokál [e:]. Ten se svou výslovností podobá spíše českému [i:]. Na konci slova se objevuje také redukované [ə].

- viel [ˈfi:l]

- warum [vaˈrʊm]

oslabená znělost [v]

přízvuk na jiné než první slabice

- was [ˈvas]

oslabená znělost [v]

- wer [ˈwɛɐ̯]

V tázacím zájmenu *wer* můžeme pozorovat krátký otevřený vokál [ɛ] a vokalické r, vyslovované podobně jako [a]. Také znělost iniciálního [v] bude oslabena a výslovnost se proto bude blížit neznělému [f].

- wie [ˈvi:]

oslabená znělost [v]

- wir [ˈvi:ɹ]

oslabená znělost [v]

vokalické neslabičné r [ɹ]

- wo [ˈvo:]

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [o:]

- woher [voˈhe:ɹ]

Znělost úvodního [v] bude u slova *woher* oslabena a výsledný zvuk bude na pomezí znělého [v] a neznělého [f]. Poté následuje krátký napjatý vokál [o], při jehož artikulaci je zapotřebí velkého svalového napětí a zaokrouhlení rtů. Ve slově je také přízvuk umístěn na druhé slabice, což je pro české mluvčí neznámý jev. Dále se ve slově objevuje dlouhý napjatý vokál [e:], připomínající zvukově české [i] a na konci slova také vokalické r.

- wohnen [ˈvo:nən]

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [o:]

redukované [ə]

8 Kapitola 2. – Kennen Sie schon...?

Druhá kapitola s názvem „Kennen Sie schon...?“ pojednává o tématu rodiny a přátelství. Žáci se v ní učí mluvit nejen o různých členech rodiny, ale také například o jejich povolání, charakterových vlastnostech a zájmech. Ve slovníčku se proto objevuje i mnoho přídavných jmen popisujících lidské vlastnosti nebo podstatných jmen týkajících se volnočasových aktivit.

- s Abitur [abi'tu:ɐ]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]

vokálníké slabičené r [ɐ]

- also ['alzo]

krátké zavřené [o]

- alt ['alt]

plná aspirace[t]

- antworten ['antvɔrtŋ]

částečná aspirace prvního [t]

oslabená znělost [v]

částečná aspirace druhého [t]

slabičné [ŋ]

- r Arzt ['a:ɐ̯tst]

vokálníké neslabičné r [ɐ]

částečná aspirace [t]

- auch ['aʊx]

Ach-Laut

- bald [ˈbald]

oslabená znělost [b]

asimilace znělosti

plná aspirace [t]

- r Beruf [bɐˈruːf]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

- r Bruder [ˈbruːdɐ]

oslabená znělost [b]

vokálnícké r [ɐ]

- e Buchhalterin [ˈbuːxhaltərɪn]

oslabená znělost [b]

Ach-Laut

neznělé [h]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- dick [ˈdɪk]

oslabená znělost [d]

plná aspirace [k]

- e Eltern [ˈɛltɐn]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [t]

vokálnícké r [ɐ]

- e Englishlehrerin [ˈɪŋlɪʃˌleːrərɪn]

Ang-Laut
dlouhé zavřené [e:]
vokálnícké r [ʁ]

- erst [ˈe: ʁst]

dlouhé zavřené [e:]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]
částečná aspirace [t]

- etwas [ˈɛtvas]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
oslabená znělost [v]

- e Familie [faˈmi:lɪə]

přízvuk na jiné než první slabice
redukované [ə]

- faul [ˈfaʊl]

- fleißig [ˈflaɪsɪç]

diftong [aɪ]
Ich-Laut

- fragen [ˈfra:ɡŋ]

slabičné [ŋ]

- gehören [ɡəˈhø:rən]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
neznělé [h]

dlouhé zavřené [ø:]

- gern [ˈgɛrn]

oslabená znělost [g]

krátké otevřené [ɛ]

- e Geschwister [gəˈʃvɪstɐ]

oslabená znělost [g]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [v]

částečná aspirace [t]

vokalické r [ɐ]

- groß [ˈgroːs]

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [o:]

- haben [ˈhaːbŋ]

neznělé [h]

slabičné [ŋ]

- s Haus [ˈhaʊs]

neznělé [h]

- heute [ˈhɔɪtə]

neznělé [h]

diftong [ɔɪ]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- s Hobby [ˈhɔbi]

neznělé [h]

krátké zavřené [i]

- hören [ˈhø:rən]

neznělé [h]

dlouhé zavřené [ø:]

redukované [ə]

- r Hund [ˈhʊnt]

neznělé [h]

asimilace znělosti

plná aspirace [t]

- s Jahr [ˈja:]

- jung [ˈjʊŋ]

Ang-Laut

- kein, keine [ˈkaɪn], [ˈkaɪnə]

plná aspirace [k]

diftong [aɪ]

redukované [ə]

- s Kind [ˈkɪnt]

plná aspirace [k]

asimilace znělosti

plná aspirace [t]

- s Klavier [klaˈvi:ɐ]

částečná aspirace [k]

přízvuk na jiné než první slabice

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- klein [ˈklaɪn]

plná aspirace [k]

diftong [aɪ]

- klug [ˈkluːk]

plná aspirace [k]

asimilace znělosti

částečná aspirace druhého [k]

- laut [ˈlaʊt]

plná aspirace [t]

- ledig [ˈleːdɪç]

dlouhé zavřené [eː]

Ich-Laut

- e Lehrerin [ˈleːrɐrɪn]

dlouhé zavřené [eː]

vokálnícké r [ʁ]

- leicht [ˈlaɪçt]

diftong [aɪ]

Ich-Laut

plná aspirace [t]

- lieb [ˈliːp]

asimilace znělosti

částečná aspirace [p]

- manchmal [ˈmançma:l]

Ich-Laut

- e Mutter [ˈmʊtɐ]

částečná aspirace [t]

vokálnícké r [ʁ]

- e Nachbarin [ˈnaxba:çrɪn]

Ach-Laut

oslabená znělost [b]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- oft [ɔft]

plná aspirace [t]

- e Praxis [ˈpraksɪs]

plná aspirace [p]

žádná aspirace [k]

- richtig [ˈrɪçtɪç]

Ich-Laut

částečná aspirace [t]

- sagen [ˈza:gŋ]

oslabená znělost [z]

slabičné [ŋ]

- schlang [ˈʃlaŋ]

Ang-Laut

- schwer [ˈʃve:ç]

oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]
vokálnícké neslabičné [ɐ]

- sehr [ˈze:ɐ]

oslabená znělost [z]	
dlouhé zavřené [e:]	
vokálnícké neslabičné [ɐ]	

- r Sohn [ˈzo:n]

oslabená znělost [z]
dlouhé zavřené [o:]

- spät [ˈʃpe:t].

částečná aspirace [p]
dlouhé otevřené [ɛ:]
částečná aspirace [t]

- r Spaziergang [ˈʃpaːtʃi:ŋɡaŋ]

částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
vokálnícké r [ɐ]
Ang-Laut

- spielen [ˈʃpi:lən]

částečná aspirace [p]
redukované [ə]

- stricken [ˈʃtrɪkŋ]

částečná aspirace [t]

částečná aspirace [k]

slabičné [ŋ]

- e Tochter [ˈtɔxtɐ]

plná aspirace prvního [t]

Ach-Laut

částečná aspirace druhého [t]

vokalické r [ʁ]

- r Vater [ˈfa:tɐ]

částečná aspirace [t]

vokalické r [ʁ]

- verheiratet [fɛʁˈhaɪra:tət]

krátké otevřené [ɛ]

vokalické neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice

neznělé [h]

díftong [aɪ]

částečná aspirace prvního [t]

redukované [ə]

částečná aspirace druhého [t]

- e Verkäuferin [fɛʁˈkɔʏfərɪn]

krátké otevřené [ɛ]

vokalické neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [k]

díftong [ɔʏ]

vokalické r [ʁ]

- s Wochenende [ˈvɔxŋ, ɛndə]

oslabená znělost [v]
Ach-Laut
slabičné [ŋ]
krátké otevřené [ɛ]
redukované [ə]

- e Zeit [ˈt͡saɪt]

diftog [aɪ]
plná aspirace [t]

9 Kapitola 3. – Ein Geschenk für Manfred

Tato kapitola se věnuje tématu nakupování, a proto se ve slovníčku vyskytují podstatná jména pro různé druhy zboží, přídavná jména k popisu různých vlastností a slovesa týkající se nakupování. Jedná se o velmi užitečnou a běžně používanou slovní zásobu a je proto důležité si osvojit její správnou výslovnost.

- e Arbeit [ˈarbaɪt]

diftong [aɪ]

oslabená znělost [b]

plná aspirace [t]

- bei [ˈbaɪ]

oslabená znělost [b]

diftong [aɪ]

- bekommen [bəˈkɔmən]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [k]

- besorgen [bəˈzɔrgn̩]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [g]

slabičné [ŋ]

- billig [ˈbɪlɪç]

oslabená znělost [b]

Ich-Laut

- brauchen [ˈbraʊxŋ]

oslabená znělost [b]
Ach-Laut
slabičné [ŋ]

- s Buch [ˈbu:x]

oslabená znělost [b]
Ach-Laut

- s Büro [byˈro:]

oslabená znělost [b]
krátké zavřené [y]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [o:]

- e CD [t͡seːˈde:]

přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [e:]

- doch [ˈdɔx]

oslabená znělost [d]
Ach-Laut

- e Ecke [ˈɛkə]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]
redukované [ə]

- einfach [ˈaɪnfax]

diftong [aɪ]

Ach-Laut

- endlich [ˈɛntliç]

krátké otevřené [ɛ]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]
Ich-Laut

- fertig [ˈfɛrtɪç]

krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]
Ich-Laut

- e Freude [ˈfrɔydə]

diftong [ɔy]
redukováno [ə]

- für [ˈfyːɐ̯]

dlouhé zavřené [y:]
vokální neslabičné [ɐ̯]

- r Geburtstag [gəˈbuːɐ̯stɑːk]

oslabená znělost [g]
redukováno [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
vokální neslabičné r [ɐ̯]
částečná aspirace [t]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- s Geld [ˈgɛlt]

oslabená znělost [g]
krátké otevřené [ɛ]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]

- genug [gə'nu:k]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- gerade [gə'ra:də]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice

- s Geschäft [gə'ʃɛft]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

- s Geschenk [gə'ʃɛŋk]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut

plná aspirace [k]

- gleich [ˈɡlaɪç]

oslabená znělost [g]

diftong [aɪ]

Ich-Laut

- hier [ˈhiːr]

neznělé [h]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- e Idee [iˈdeː]

krátké zavřené [i]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [eː]

- immer [ˈɪmɐ]

vokálnícké r [ʁ]

- kaufen [ˈkaʊfən]

plná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- kosten [ˈkɔstən]

plná aspirace [k]

částečná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- oder [ˈoːdɐ]

dlouhé zavřené [oː]

vokálnícké r [ʁ]

- öffnen [ˈɔfn̩ən]

krátké otevřené [ɔ]

neznělé [ə]

- r Roman [roˈma:n]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

- schenken [ˈʃɛŋkŋ]

krátké otevřené [ɛ]

Ang-Laut

částečná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- schlecht [ˈʃlɛçt]

krátké otevřené [ɛ]

Ich-Laut

plná aspirace [t]

- schön [ˈʃø:n]

dlouhé zavřené [ø:]

- e Schule [ˈʃu:lə]

redukováno [ə]

- seit [ˈzait]

oslabená znělost [z]

diftong [ai]

plná aspirace [t]

- sicher [ˈziçə]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut

vokalické r [ɐ]

- e Sportjacke [ˈʃpɔrtjakə]

částečná aspirace [p]

plná aspirace [t]

částečná aspirace [k]

redukováno [ə]

- suchen [ˈzu:xŋ]

oslabená znělost [z]

Ach-Laut

slabičné n [ŋ]

- r Supermarkt [ˈzu:pəmarkt]

oslabená znělost [z]

částečná aspirace [p]

vokalické r [ɐ]

částečná aspirace [k]

plná aspirace [t]

- teuer [ˈtɔyɐ]

plná aspirace [t]

diftong [ɔy]

vokalické r [ɐ]

- s T-shirt [ˈti:ʃɛ:pt]

plná aspirace prvního [t]

dlouhé otevřené [ɛ:]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]
částečná aspirace druhého [t]

- e Tür [ˈty:ʁ]

plná aspirace [t]
dlouhé zavřené [y:]
vokálnícké neslabičné [ʁ]

- r Uhrmacher [ˈu:ɡmaxə]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]
Ach-Laut
redukované [ə]

- verkaufen [fɛʁˈkaʊfŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- r Verkäufer [fɛʁˈkɔʏfɐ]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [k]
díftong [ɔʏ]
vokálnícké r [ʁ]

- vielleicht [fiˈlɔɪçt]

krátké zavřené [i]
přízvuk na jiné než první slabice

diftong [aɪ]
Ich-Laut
plná aspirace [t]

- von [ˈfɔn]
- vorher [ˈfoːɐ̯heːɐ̯]

dlouhé zavřené [o:]
vokálnícké neslabičné r [ɐ]
neznělé [h]
dlouhé zavřené [e:]

- warten [ˈvartn̩]

oslabená znělost [v]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- r Wecker [ˈvɛkɐ]

oslabená znělost [v]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]
vokálnícké r [ɐ]

- e Woche [ˈvɔxə]

oslabená znělost [v]
Ach-Laut
redukováno [ə]

- zeigen [ˈt͡saɪŋn̩]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- r Zettel [ʔsetʔ]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
slabičné l [l]

- zu [ʔsu:]

10 Kapitola 4. – Was isst Familie Tetzlaff?

V této části učebnice je probíráno téma jídla, vaření a stolování. Ve slovníčku se objevují názvy různých pokrmů, denních jídel, ale také činností s jídlem a stolováním souvisejících. Jedná se o slovní zásobu, kterou lze použít v každodenní komunikaci a správnou výslovnost je na ní proto možné často cvičit a zautomatizovat ji.

- s Abendessen [ˈaːbn̩t̩sən]

plná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
redukováno [ə]

- alles [ˈaləs]

redukováno [ə]

- backen [ˈbakŋ]

oslabená znělost [b]
částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- beginnen [bəˈɡɪnən]

oslabená znělost [b]
redukováno [ə]
přízvuk na jiné než první slabice

- bestellen [bəˈstɛlŋ]

oslabená znělost [b]
redukováno [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
slabičné n [ŋ]

- essen [ˈɛsn̩]

krátké otevřené [ɛ]

slabičné n [n̩]

- s Essen [ˈɛsn̩]

krátké otevřené [ɛ]

slabičné n [n̩]

- euer, eu(e)re [ˈɔyʁə], [ˈɔyərə]

diftong [ɔy]

vokalické r [ʁ]

redukované [ə]

- fahren [ˈfa:rən]

redukované [ə]

- fast [ˈfast]

částečná aspirace [t]

- frisch [ˈfrɪʃ]

- s Frühstück [ˈfry:ʃtʏk]

dlouhé zavřené [y:]

částečná aspirace [t]

krátké otevřené [ʏ]

plná aspirace [k]

- frühstücken [ˈfry:ʃtʏkn̩]

dlouhé zavřené [y:]

částečná aspirace [t]

krátké otevřené [ʏ]

částečná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- geben [ˈge:bŋ]

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [e:]

slabičné n [ŋ]

- genügen [gəˈny:gŋ]

oslabená znělost [g]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [y:]

slabičné n [ŋ]

- hoch [ˈho:x]

neznělé [h]

dlouhé zavřené [o:]

Ach-Laut

- r Hunger [ˈhʊŋɐ]

neznělé [h]

Ang-Laut

vokálnícké r [ʁ]

- kalt [ˈkalt]

plná aspirace [k]

plná aspirace [t]

- kochen [ˈkɔxŋ]

plná aspirace [k]

Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- kurz [ˈkʊrt͡s]

plná aspirace [k]

- laufen [ˈlaʊfŋ]

slabičné n [ŋ]

- leider [ˈlaɪdɐ]

diftong [aɪ]
vokální r [ɐ]

- lesen [ˈleːzŋ]

dlouhé zavřené [eː]
slabičné n [ŋ]

- lieben [ˈliːbŋ]

slabičné n [ŋ]

- s Lieblingsrestaurant [ˈliːplɪŋsʁɛstoˌrɑ̃]

asimilace znělosti
Ang-Laut
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
krátké zavřené [o]
nazální a [ã]

- r Mann [ˈman]

- s Mittagessen [ˈmɪtaːkɛsŋ]

částečná aspirace [t]

částečná aspirace [k]
krátké otevřené [ɛ]
slabičné n [ŋ]

- natürlich [na'ty:çliç]

přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]
dlouhé zavřené [y:]
Vokálnícké neslabičné r [ʁ]
Ich-Laut

- nehmen [ˈne:mən]

dlouhé zavřené [e:]
redukováno [ə]

- nur [ˈnu:ʁ]

Vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- s Obst [ˈo:pst]

dlouhé zavřené [o:]
asimilace znělosti
žádná aspirace [p]
částečná aspirace [t]

- r Preis [ˈpraɪs]

plná aspirace [p]
díftong [aɪ]

- satt [ˈzat]

oslabená znělost [z]

plná aspirace [t]

- schlafen [ˈʃla:fŋ]

slabičné n [ŋ]

- schmecken [ˈʃmɛkŋ]

krátké otevřené [ɛ]

Částečná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- sehen [ˈze:ən]

oslabená znělost [z]

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

- sein, seine [ˈzain], [ˈzainə]

oslabená znělost [z]

diftong [ai]

redukované [ə]

- e Suppe [ˈzʊpə]

oslabená znělost [z]

částečná aspirace [p]

redukované [ə]

- trinken [ˈtrɪŋkŋ]

plná aspirace [t]

Ang-Laut

částečná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- e Uhr [ˈuːɐ̯]

vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]

- (un)zufrieden [ˈtsuːfʁiːdŋ̩], [ˈʊntsuːfʁiːdŋ̩]

krátké zavřené [u]

přízvuk na jiné než první slabice

slabičné n [ŋ̩]

- e Zeitung [ˈt͡saɪtʊŋ]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

Ang-Laut

- zusammen [ˈtsuːzamən]

krátké zavřené [u]

přízvuk na jiné než první slabice

redukované [ə]

11 Kapitola 5. – Piepenbrocks Umzug

Tato kapitola se zabývá tématem bydlení a zařízení bytu. Žáci by se měli naučit popsat svůj pokoj nebo celý byt a také jednotlivé předměty charakterizovat. Ve slovníčku se proto nachází nejen názvy různého bytového zařízení, ale také například vhodná přídavná jména k popisování a hodnocení jednotlivých předmětů.

- s Badezimmer [ˈba:dətʃɪmɐ]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
vokálnícké r [ɐ]

- bequem [bəˈkve:m]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [k]
oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]

- besonders [bəˈzɔndɐs]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [d]
vokálnícké r [ɐ]

- e Couch [ˈkaʊtʃ]

plná aspirace [k]

- s Dorf [ˈdɔrf]

oslabená znělost [d]

- s Einfamilienhaus [ˈaɪnfami:liənhaʊs]

diftong [aɪ]
redukoavné [ə]
neznělé [h]

- e Einrichtung [ˈaɪnrɪçtʊŋ]

diftong [aɪ]
Ich-Laut
částečná aspirace [t]
Ang-Laut

- fehlen [ˈfe:lən]

dlouhé zavřené [e:]
redukované [ə]

- s Fenster [ˈfɛnstə]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
vokálnícké r [ʁ]

- r Garten [ˈɡartn̩]

oslabená znělost [g]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- gefallen [gəˈfalən]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice

- gemütlich [gəˈmy:tliç]

oslabená znělost [g]
redukováno [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [y:]
částečná aspirace [t]
Ich-Laut

- hängen [ˈhɛŋən]

neznělé [h]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut
redukováno [ə]

- hässlich [ˈhɛslɪç]

neznělé [h]
krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut

- hell [ˈhɛl]

neznělé [h]
krátké otevřené [ɛ]

- s Hochhaus [ˈhoːxhaʊs]

neznělé [h]
dlouhé zavřené [o:]
Ach-Laut

- legen [ˈleːŋ]

dlouhé zavřené [e:]
slabičné n [ŋ]

- e Leute [ˈlɔytə]

diftong [ɔy]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- liegen [ˈli:gŋ]

slabičné n [ŋ]

- e Luft [ˈlʊft]

plná aspirace [t]

- e Möbel [ˈmø:bəl]

dlouhé zavřené [ø:]

slabičné l [l]

- modern [moˈdɛrn]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [d]

krátké otevřené [ɛ]

- r Nachbar [ˈnaxba:ʁ]

Ach-Laut

oslabená znělost [b]

vokalické neslabičné r [ʁ]

- r Nachteil [ˈna:xtaɪl]

Ach-Laut

plná aspirace [t]

diftong [aɪ]

- neu [ˈnɔy]

diftong [ɔy]

- r Platz [ˈplɑts̩]

plná aspirace [p]

- praktisch [ˈpraktɪʃ]

plná aspirace [p]

částečná aspirace [k]

plná aspirace [t]

- ruhig [ˈruːɪç]

Ich-Laut

- e Sache [ˈzaxə]

oslabená znělost [z]

Ach-Laut

redukované [ə]

- sauber [ˈzɑʊbɐ]

oslabená znělost [z]

vokalické r [ɐ]

- e Schultasche [ˈʃuːltafə]

plná aspirace [t]

redukované [ə]

- seltsam [ˈzɛltzaːm]

oslabená znělost [z]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [t]

- sitzen [ˈzɪtsn̩]

oslabená znělost [z]

slabičné n [ŋ]

- e Stadt [ˈʃtat]

částečná aspirace prvního [t]

plná aspirace druhého [t]

- stehen [ˈʃteːən]

částečná aspirace [t]

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

- stellen [ˈʃtɛlən]

částečná aspirace [t]

krátké otevřené [ɛ]

redukované [ə]

- r Stock [ˈʃtɔk]

částečná aspirace [t]

plná aspirace [k]

- e Tasche [ˈtaʃə]

plná aspirace [t]

redukované [ə]

- r Umzug [ˈumtsu:k]

částečná aspirace [k]

- e Wohnung [ˈvo:nʊŋ]

oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [o:]
Ang-Laut

- s Zentrum [ˈtsentrʊm]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]

- s Zimmer [ˈtsimɐ]

vokalické r [ɐ]

12 Kapitola 6. - Die Geburtstagsfeier

Tato kapitola učebnice pojednává o svátcích a oslavách. Ve slovníčku se proto vyskytují slova související s pořádáním párty, dárky, ale také například s občerstvením nebo nákupy. Jedná se o poměrně komplexní slovní zásobu, kterou lze použít v mnoha situacích.

- alle [ˈalə]

redukováno [ə]

- allein [aˈlaɪn]

přízvuk na jiné než první slabice

diftong [aɪ]

- anders [ˈandɐs]

vokální r [ɐ]

- s Angebot [ˈangəbo:t]

oslabená znělost [g]

redukováno [ə]

dlouhé zavřené [o:]

částečná aspirace [t]

- s Auto [ˈaʊto]

částečná aspirace [t]

krátké zavřené [o]

- r Bahnhof [ˈba:nho:f]

oslabená znělost [b]

dlouhé zavřené [o:]

- r Becher [ˈbɛçɐ]

oslabená znělost [b]
krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut
vokalické r [ʁ]

- bezahlen [bəˈtsa:lən]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice

- böse [ˈbø:zə]

oslabená znělost [b]
dlouhé zavřené [ø:]
redukované [ə]

- bringen [ˈbrɪŋən]

oslabená znělost [b]
Ang-Laut
redukované [ə]

- denken [ˈdɛŋkŋ]

oslabená znělost [d]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut
částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- e Diät [diˈɛ:t]

oslabená znělost [d]
krátké zavřené [i]
přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé otevřené [ɛ:]

částečná aspirace [t]

- dieser, diese, dieses [ˈdi:zɐ], [ˈdi:zə], [ˈdi:zəs]

oslabená znělost [d]

vokálníkové r [ɐ]

redukované [ə]

- dürfen [ˈdʏrʏfŋ]

oslabená znělost [d]

krátké otevřené [ʏ]

slabičné n [ŋ]

- r Einkauf [ˈaɪnkʌʊf]

diftong [aɪ]

plná aspirace [k]

- s Einkaufen [ˈaɪnkʌʊfŋ]

diftong [aɪ]

plná aspirace [k]

slabičné n [ŋ]

- e Entscheidung [ɛntˈʃaɪdʊŋ]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [t]

přízvuk na jiné než první slabice

diftong [aɪ]

Ang-Laut

- e Feier [ˈfaiɐ]

diftong [aɪ]

vokálníkové r [ʁ]

- feiern [ˈfaɪəŋ]

diftong [aɪ]

vokálníkové r [ʁ]

- e Flasche [ˈflaʃə]

redukováno [ə]

- r Gast [ˈɡast]

oslabená znělost [g]

částečná aspirace [t]

- gewöhnlich [ɡəˈvøːnliç]

oslabená znělost [g]

redukováno [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [øː]

Ich-Laut

- s Glas [ˈɡlaːs]

oslabená znělost [g]

- grüßen [ˈɡryːsŋ]

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [yː]

slabičné n [ŋ]

- günstig [ˈɡynstiç]

oslabená znělost [g]

krátké zavřené [ʏ]

částečná aspirace [t]

Ich-Laut

- jeder, jede, jedes [ˈje:dɐ], [ˈje:də], [ˈje:dəs]

dlouhé zavřené [e:]

vokální r [ɐ]

redukováno [ə]

- kaputt [kaˈput]

částečná aspirace [k]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [p]

plná aspirace [t]

- können [ˈkʊnən]

plná aspirace [k]

krátké zavřené [ɐ]

redukováno [ə]

- krank [ˈkraŋk]

plná aspirace prvního [k]

Ang-Laut

plná aspirace druhého [k]

- e Lage [ˈla:gə]

redukováno [ə]

- e Lebensmittel [ˈle:bɛnsmɪtl̩]

dlouhé zavřené [e:]

slabičné n [ŋ]

částečná aspirace [t]

slabičné l [l]

- müssen [ˈmʏsn̩]

krátké zavřené [ʏ]

slabičné n [ŋ]

- e Packung [ˈpakʊŋ]

plná aspirace [p]

částečná aspirace [k]

Ang-Laut

- e Person [pɛrˈzɔ:n]

částečná aspirace [p]

krátké otevřené [ɛ]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [z]

dlouhé zavřené [o:]

- s Schnitzel [ˈʃnɪtsl̩]

- sofort [zoˈfɔrt]

oslabená znělost [z]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]

- sollen [ˈzɔləŋ]

oslabená znělost [z]

redukované [ə]

- sowieso [zoviˈzo:]

oslabená znělost [z]

krátké zavřené [o]
krátké zavřené [i]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [o:]

- e Tasse ['tasə]

plná aspirace [t]
redukované [ə]

- (un)angenehm ['ʊnangəne:m]

redukované [ə]
dlouhé zavřené [e:]

- (un)glücklich ['ʊnglykɫɪç]

oslabená znělost [g]
krátké zavřené [ʏ]
částečná aspirace [k]
Ich-Laut

- vergessen [fɛʁˈɡɛsŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokalické neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [g]
slabičné n [ŋ]

- wirklich ['vɪrkɫɪç]

oslabená znělost [v]
částečná aspirace [k]
Ich-Laut

- wollen [ˈvɔləŋ]

oslabená znělost [v]

redukováno [ə]

13 Kapitola 7. – Im Fernsehstudio

V této kapitole se žáci seznámí se slovní zásobou týkající se médií a především televize. Ve slovníčku se objevují jednak názvy různých povolání souvisejících s televizí a mediálním průmyslem, ale také slova, která lze využít k vyjádření vlastních názorů nebo emocí.

- r Applaus [a'plaus]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [p]

- e Autorin [aʊ'to:rin]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]

dlouhé zavřené [o:]

- begrüßen [bə'gry:sŋ]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [y:]

slabičné n [ŋ]

- s Beispiel [ˈbaɪʃpi:l]

oslabená znělost [b]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [p]

- bestimmt [bə'ʃtɪmt]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace prvního [t]
plná aspirace druhého [t]

- r Besuch [bə'zu:x]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
Ach-Laut

- e Bewegung [bə've:ɡʊŋ]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]
Ang-Laut

- bleiben [ˈblaɪbŋ]

oslabená znělost [b]
diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- eigentlich [ˈaɪɡntlɪç]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]
částečná aspirace [t]
Ich-Laut

- r Erfolg [ɛʁ'fɔlk]

krátké otevřené [ɛ]
vokalické neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
asimilace znělosti
plná aspirace [k]

- s Fernsehstudio [ˈfɛrnzɛːftuːdiu]

krátké otevřené [ɛ]
dlouhé zavřené [eː]
částečná aspirace [t]

- frei [ˈfraɪ]

diftong [aɪ]

- e Freizeit [ˈfraɪ, t͡saɪt]

diftong [aɪ]
plná aspirace [t]

- freundlich [ˈfrɔ̃ntliç]

diftong [ɔ̃y]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]
Ich-Laut

- s Glück [ˈglʏk]

oslabená znělost [g]
krátké zavřené [ʏ]
plná aspirace [k]

- e Gruppe [ˈgrʊpə]

oslabená znělost [g]

částečná aspirace [p]

redukované [ə]

- e Hausarbeit [ˈhaʊsar, baɪt]

neznělé [h]

oslabená znělost [b]

diftong [aɪ]

plná aspirace [t]

- s Häuschen [ˈhɔʏʃçən]

neznělé [h]

diftong [ɔʏ]

Ich-Laut

redukované [ə]

- herzlich [ˈhɛrtʃliç]

neznělé [h]

krátké otevřené [ɛ]

Ich-Laut

- kaum [ˈkaʊm]

plná aspirace [k]

- s Kino [ˈkiːno]

plná aspirace [k]

krátké zavřené [o]

- klar [ˈklaːɐ̯]

plná aspirace [k]

vokalické neslabičné r [ɐ̯]

- komponieren [kɔmpo'ni:rən]

částečná aspirace [k]
plná aspirace [p]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
redukované [ə]

- s Konzert [kɔn'tsɛrt]

Částečná aspirace [k]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

- r Moderator [modə'ra:to:ɐ]

krátké zavřené [o]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]
dlouhé zavřené [o:]
vokálnícké neslabičné r [ɐ]

- r Musiker ['mu:zɪkɐ]

částečná aspirace [k]
vokálnícké r [ɐ]

- nett ['nɛt]

krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

- privat [pri'va:t]

částečná aspirace [p]

přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [v]
částečná aspirace [t]

- r Sänger [ˈzɛŋɐ]

oslabená znělost [z]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut
vokalické r [ʁ]

- e Sängerin [ˈzɛŋəʀɪn]

oslabená znělost [z]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut
redukováno [ə]

- schreiben [ˈʃʁaɪbŋ]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- e Sendung [ˈzɛndʊŋ]

oslabená znělost [z]
krátké otevřené [ɛ]
krátké zavřené [u]
Ang-Laut

- singen [ˈzɪŋŋən]

oslabená znělost [z]
Ang-Laut
redukováno [ə]

- r Sommer [ˈzɔmɐ]

oslabená znělost [z]

vokálnícké r [ɐ]

- r Stadtrand [ˈʃtatrant]

částečná aspirace prvního [t]

plná aspirace druhého [t]

částečná aspirace třetího [t]

- r Star [ˈsta:ɐ], [ˈʃta:ɐ]

částečná aspirace [t]

vokálnícké neslabičné r [ɐ]

- r Stil [ˈʃti:l], [ˈsti:l]

částečná aspirace [t]

- r Text [ˈtɛkst]

plná aspirace prvního [t]

krátké otevřené [ɛ]

žádná aspirace [k]

částečná aspirace druhého [t]

- unterwegs [untɐˈve:ks]

krátké zavřené [u]

částečná aspirace [t]

vokálnícké r [ɐ]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [e:]

žádná aspirace [k]

- waschen [ˈvaʃn̩]

oslabená znělost [v]

slabičné n [ŋ]

- wenig [ˈve:nɪç]

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [e:]

Ich-Laut

- willkommen [vɪlˈkɔmən]

oslabená znělost [v]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [k]

redukované [ə]

14 Kapitola 8. – Im Fitnesscenter

Osmá kapitola učebnice se zaměřuje na téma sportu. Slovníček žáky seznamuje se slovíčky souvisejícími se sportem, ale objevuje se v něm například i mnoho slov popisujících denní dobu nebo sloves s odlučitelnými předponami.

- ab [ʼap]

asimilace znělosti
plná aspirace [p]

- r Abend [ʼa:bɛnt]

slabičné n [ŋ]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]

- abholen [ʼapho:lən]

asimilace znělosti
plná aspirace [p]
neznělé [h]
dlouhé zavřené [o:]
redukované [ə]

- r Actionfilm [ʼɛkʃŋfɪlm]

krátké otevřené [ɛ]
žádná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- anfangen [ʼanfaŋən]

Ang-Laut
redukované [ə]

- anrufen [ʼanru:fŋ]

slabičné n [ŋ]

- ansehen [ˈanze:ən]

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

- sich ansehen [zɪç anze:ən]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

- aufräumen [ˈaʊfrɔymən]

diftong [ɔy]

redukované [ə]

- aufstehen [ˈaʊfstɛ:ən]

částečná aspirace [t]

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

- sich ausruhen [zɪç ʔɔsru:ən]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut

redukované [ə]

- außerdem [ˈʔɔsɛde:m]

vokalické r [ɐ]

dlouhé zavřené [e:]

- sich beeilen [zɪç bɛˈaɪlən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
diftong [aɪ]

- besuchen [bə¹zu:xŋ]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- s Café [ka¹fe:]

částečná aspirace [k]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [e:]

- danach [da¹na:x]

oslabená znělost [d]
přízvuk na jiné než první slabice
Ach-Laut

- r Dienstag [¹di:nsta:k]

oslabená znělost [d]
částečná aspirace [t]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- e Disko ['dɪsko]

oslabená znělost [d]
částečná aspirace [k]
krátké zavřené [o]

- r Donnerstag ['dɔnəsta:k]

oslabená znělost [d]
vokalické r [ɐ]
částečná aspirace [t]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- doof ['do:f]

oslabená znělost [d]
dlouhé zavřené [o:]

- sich duschen [zɪç du:ʃŋ]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
oslabená znělost [d]
slabičné n [ŋ]

- einkaufen ['aɪnkaʊfŋ]

diftong [aɪ]
částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- einladen ['aɪnla:dŋ]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- einschlafen [ˈaɪnʃlaːfən]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- fernsehen [ˈfɛrnzɛːən]

krátké otevřené [ɛ]
dlouhé zavřené [eː]
redukované [ə]

- r Film [ˈfɪlm]

- s Fitnesscenter [ˈfɪtnɛsˌsɛntə]

krátké otevřené [ɛ]
krátké zavřené [e]
částečná aspirace [t]
vokálnícké r [ɐ]

- r Freitag [ˈfraɪtaːk]

diftong [aɪ]
částečná aspirace [t]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- sich freuen [zɪç ˈfrɔɪən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
diftong [ɔɪ]
redukoavné [ə]

- früh [ˈfrʏː]

dlouhé zavřené [yː]

- genau [gə'naʊ]

oslabená znělost [g]

redukoavné [ə]

znělost na jiné než první slabice

- hierher [hi:ɐ'he:ɐ]

neznělé [h]

vokalické neslabičné r [ɐ]

znělost na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [e:]

- langweilig [ˈlaŋvaɪlɪç]

Ang-Laut

oslabená znělost [v]

diftong [aɪ]

Ich-Laut

- Lieblings- [ˈli:plɪŋs]

asimilace znělosti

částečná aspirace [p]

Ang-Laut

- meistens [ˈmaɪstɪŋs]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- r Mittag [ˈmɪta:k]

asimilace znělosti

částečná aspirace [t]

částečná aspirace [k]

- r Mittwoch ['mitvɔx]

částečná aspirace [t]

oslabená znělost [v]

Ach-Laut

- r Montag ['mo:nta:k]

dlouhé zavřené [o:]

částečná aspirace [t]

asimilace znělosti

částečná aspirace [k]

- morgen ['mɔrgn̩]

slabičné n [ŋ]

- r Morgen ['mɔr, gən]

redukováno [ə]

- r Nachmittag ['na:x mɪta:k]

Ach-Laut

částečná aspirace [t]

asimilace znělosti částečná aspirace [k]

- e Nacht ['naxt]

Ach-Laut

plná aspirace [t]

- normal [nɔr'ma:l]

přízvuk na jiné než první slabice

- passen [ˈpasn̩]

plná aspirace [p]

slabičné n [ŋ]

- r Samstag [ˈzamsta:k]

oslabená znělost [z]

částečná aspirace [t]

asimilace znělosti

částečná aspirace [k]

- schaffen [ˈʃafn̩]

slabičné n [ŋ]

- e Serie [ˈze:riə]

oslabená znělost [z]

dlouhé zavřené [e:]

krátké zavřené [i]

redukované [ə]

- r Sonntag [ˈzɔnta:k]

oslabená znělost [z]

částečná aspirace [t]

asimilace znělosti

částečná aspirace [k]

- spazieren gehen [ʃpaˈt͡si:rən ge:ən]

částečná aspirace [p]

přízvuk na jiné než první slabice

redukované [ə]

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [e:]

- trainieren [trɛ^hni:rən]

částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
přízvuk na jiné než první slabice
redukované [ə]

- r Training [ˈtrɛ:niŋ]

plná aspirace [t]
dlouhé otevřené [ɛ:]
krátké zavřené [i]
Ang-Laut

- sich treffen [zɪç ˈtrɛfŋ]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
plná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
slabičné n [ŋ]

- sich unterhalten [zɪç ˈʊntɐhaltŋ]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
částečná aspirace prvního [t]
vokalické r [ʁ]
částečná aspirace druhého [t]
slabičné n [ŋ]

- unternehmen [ʊntɐˈne:mən]

částečná aspirace [t]
vokalické r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [e:]
redukované [ə]

- sich vorbereiten [zɪç ˈfo: ɐ̯bɛraɪtən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
dlouhé zavřené [o:]
vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]
redukované [ə]
diftong [aɪ]
částečná aspirace [t]

- r Vormittag [ˈfo: ɐ̯mɪta:k]

dlouhé zavřené [o:]
vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]
částečná aspirace [t]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- wieder [ˈvi:dɐ]

oslabená znělost [v]
vokálnícké r [ɐ̯]

15 Kapitola 9. – Wohin fahren wir in Urlaub?

Tato část učebnice pojednává o tématu prázdnin, cestování a dovolené. Ve slovníčku lze najít slova týkající se různých druhů ubytování, dopravy nebo způsobů cestování. Žáci si také osvojí slovíčka, kterými lze popsat oblíbená místa pro trávení dovolené. Jedná se o velmi praktickou slovní zásobu, kterou mohou žáci využít při komunikaci se svými vrstevníky.

- abbiegen [ˈapbi:ŋ]

asimilace znělosti
žádná aspirace [p]
slabičné n [ŋ]

- e Adresse [aˈdresə]

přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [d]
krátké otevřené [ɛ]
redukované [ə]

- anbieten [ˈanbi:tŋ]

částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- s Appartement [apartˈmã]

částečná aspirace [p]
částečná aspirace [t]
přízvuk na jiné než první slabice
nazální a [ã]

- r Ausflug [ˈausflu:k]

asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- r Autoreifen [ˈaʊtoraɪfən]

částečná aspirace [t]
krátké zavřené [o]
diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- baden [ˈbaːdŋ]

oslabená znělost [b]
slabičné n [ŋ]

- r Balkon [balˈkoːn]

oslabená znělost [b]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [k]
dlouhé zavřené [oː]

- r Berg [ˈbɛrk]

oslabená znělost [b]
krátké otevřené [ɛ]
asimilace znělosti
plná aspirace [k]

- buchen [ˈbuːxŋ]

oslabená znělost [b]
Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- denn [ˈdɛn]

oslabená znělost [d]
krátké otevřené [ɛ]

- direkt [di'rekt]

oslabená znělost [d]
krátké zavřené [i]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]
plná aspirace [t]

- einmal [ˈaɪnma:l]

diftong [aɪ]

- e Ferien [ˈfe:riən]

dlouhé zavřené [e:]
redukované [ə]

- r Fernseher [ˈfɛrn ,ze:g]

krátké otevřené [ɛ]
dlouhé zavřené [e:]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]

- s Gebirge [gə'birgə]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [b]

- genauso [gə'naʊzo:]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [o:]

- glauben [ˈɡlaʊbŋ]

oslabená znělost [g]

slabičné n [ŋ]

- e Hauptstraße [ˈhaupt,stra:sə]

neznělé [h]

částečná aspirace [p]

plná aspirace prvního [t]

částečná aspirace druhého [t]

redukované [ə]

- s Hotel [hoˈtɛl]

neznělé [h]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]

krátké otevřené [ɛ]

- r Kilometer [kiloˈme:tɐ]

částečná aspirace [k]

krátké zavřené [i]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [e:]

částečná aspirace [t]

vokálnícké r [ʁ]

- komfortabel [kɔmfɔrˈta:bəl]

částečná aspirace [k]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]
slabičné l [l]

- e Kreuzung [ˈkrɔyt̪sʊŋ]

plná aspirace [k]
diftong [ɔy]
Ang-Laut

- lassen [ˈlasŋ]

slabičné n [ŋ]

- links [ˈlɪŋks]

Ang-Laut
žádná aspirace [k]

- s Meer [ˈmeːɐ̯]

dlouhé zvařené [eː]
vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]

- meinen [ˈmaɪnən]

diftong [aɪ]
redukované [ə]

- e Meinung [ˈmaɪnʊŋ]

diftong [aɪ]
Ang-Laut

- e Möglichkeit [ˈmøːɡlɪçkaɪt]

dlouhé zavřené [øː]
Ich-Laut
plná aspirace [k]

diftong [aɪ]
plná aspirace [t]

- e Natur [na'tu:ɐ]

přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]
vokálnícké neslabičné r [ɐ]

- r Passant [pa'sant]

částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]

- e Pension [ˈpɛnzɪo:n]

plná aspirace [p]
krátké otevřené [ɛ]
dlouhé zavřené [o:]

- rechts [ˈrɛçts]

krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut

- s Reisebüro [ˈraɪzəby,ro:]

diftong [aɪ]
redukováno [ə]
krátké zavřené [y]
dlouhé zavřené [o:]

- r Reisekatalog [ˈraɪzəkata,lo:k]

diftong [aɪ]
redukováno [ə]

částečná aspirace prvního [k]
částečná aspirace [t]
dlouhé zavřené [o:]
asimilace znělosti
částečná aspirace druhého [k]

- reisen [ˈraɪzən]

diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- reservieren [rezɐˈvi:rən]

krátké zavřené [e]
krátké otevřené [ɛ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [v]
redukované [ə]

- schmuzig [ˈʃmʊtsɪç]

Ich-Laut

- schnell [ˈʃnɛl]

krátké otevřené [ɛ]

- schwimmen [ˈʃvɪmən]

oslabená znělost [v]
redukované [ə]

- sicherlich [ˈzɪçəlɪç]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
vokálnícké r [ʁ]

- e Sonne [ˈzɔnə]

oslabená znělost [z]

redukované [ə]

- r Strand [ˈʃtrand]

částečná aspirace prvního [t]

asimilace znělosti

plná znělost druhého [t]

- r Swimmingpool [ˈsvimɪŋpu:l]

krátké zavřené [i]

Ang-Laut

částečná aspirace [p]

- e Temperatur [temperaˈtu:r]

částečná aspirace prvního [t]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [p]

krátké zavřené [e]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace druhého [t]

vokálnícké neslabičné r [ɣ]

- trotzdem [ˈtroʊtsde:m]

plná aspirace [t]

oslabená znělost [d]

dlouhé zavřené [e:]

- überrascht [y:bɛˈraʃt]

dlouhé zavřené [y:]

vokálnícké r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]

- ungefähr [ˈʊngəfɛ:ʁ]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
dlouhé otevřené [ɛ:]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- e Unterkunft [ˈʊntɛkʊnfʏt]

částečná aspirace [t]
vokálnícké r [ʁ]
částečná aspirace [k]

- r Urlaub [ˈu:ʁlaʊp]

vokálnícké r [ʁ]
asimilace znělosti
částečná aspirace [p]

- verbringen [fɛʁˈbrɪŋən]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [b]
Ang-Laut
redukované [ə]

- wahrscheinlich [va: ʁˈʃaʏnlɪç]

oslabená znělost [v]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice
diftong [aɪ]
Ich-Laut

- r Wald [ˈvalt]

oslabená znělost [v]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]

- wandern [ˈvandɐŋ]

oslabená znělost [v]
slabičné n [ŋ]

- warm [ˈvarm]

oslabená znělost [v]

- r Weg [ˈve:k]

oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- r Wegweiser [ˈve:kvaɪzə]

oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]
oslabená znělost druhého [v]
diftong [aɪ]
vokalické r [ɐ]

- zelten [t̥sel̥t̥ɲ]

krátké zavřené [e]
částečná aspirace [t̥]
slabičné n [ɲ]

16 Kapitola 10. – Eine Klassenarbeit

Následující kapitola pomáhá žákům osvojit si slovní zásobu týkající se školy. Ve slovníčku se objevují názvy různých školních předmětů a druhů škol, ale také názvy povolání nebo slovní zásoba týkající se výběrového řízení a získání zaměstnání. Toto téma je žákům samozřejmě velmi blízké a proto je pravděpodobné, že tuto slovní zásobu budou používat v běžné komunikaci.

- ablegen [ˈaple:ŋ]

asimilace znělosti
částečná aspirace [p]
krátké zavřené [e]
slabičné n [ŋ]

- e Angst [ˈaŋst]

Ang-Laut
částečná aspirace [t]

- r Astronom [astroˈno:m]

částečná aspirace [t]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [o:]

- e Aufnahmeprüfung [ˈaʊfna:mə,pry:fʊŋ]

redukováno [ə]
částečná aspirace [p]
dlouhé zavřené [y:]
Ang-Laut

- e Bank [ˈbaŋk]

oslabená znělost [b]

Ang-Laut
plná aspirace [k]

- r,e Bankangestellte [ˈbaŋkangəʃteltə]

oslabená znělost [b]
Ang-Laut
aspirace [k]
redukované [ə]
částečná aspirace prvního [t]
krátké zavřené [e]
částečná aspirace druhého [t]

- bestehen [bəʃteːən]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]
dlouhé zavřené [e:]

- damals [ˈdaːmaːls]

oslabená znělost [d]

- r Detektiv [detekˈtiːf]

oslabená znělost [d]
krátké zavřené [e]
částečná aspirace prvního [t]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace druhého [t]

- r Diplomat [diplo'ma:t]

oslabená znělost [d]
krátké zavřené [i]
částečná aspirace [p]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]

- r Dompteur [dɔmp'tø:ʁ]

oslabená znělost [d]
částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]
dlouhé zavřené [ø:]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- entscheiden [ɛnt'ʃaɪdn̩]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
přízvuk na jiné než první slabice
díftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- erwarten [ɛʁ'vartn̩]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [v]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- s Fach [ˈfax]

Ach-Laut

- r Feuerwehrmann [ˈfɔɪvɛːʁman]

diftong [ɔɪ]

vokálnícké r [ʁ]

dlouhé zavřené [e:]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- s Fotomodell [foːtomoˈdɛl]

dlouhé zavřené [o:]

částečná aspirace [t]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [d]

krátké otevřené [ɛ]

- e Friseur [friˈzøːzə]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [z]

dlouhé zavřené [ø:]

redukované [ə]

- s Gehalt [gəˈhalt]

oslabená znělost [g]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

neznělé [h]

plná aspirace [t]

- e Geschichte [gəˈʃɪçtə]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
Ich-Laut
částečná aspirace [t]

- e Grundschule [ˈgrʊntʃu:lə]

oslabená znělost [g]
částečná aspirace [t]
redukované [ə]

- s Gymnasium [ɡʏmˈna:ziʊm]

oslabená znělost [g]
krátké otevřené [ʏ]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké zavřené [ɪ]

- heiraten [ˈhaɪra:tŋ]

neznělé [h]
díftong [aɪ]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- jemand [ˈje:mant]

dlouhé zavřené [e:]
asimilace znělosti
plná aspirace [t]

- kennen lernen [ˈkɛnən lɛrnən]

plná aspirace [k]
krátké otevřené [ɛ]

redukováno [ə]

- e Klasse [ˈklasə]

plná aspirace [k]

redukováno [ə]

- r Korrespondent [kɔʁespondent]

částečná aspirace [k]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [p]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [d]

plná aspirace [t]

- lachen über [ˈlaxŋ y:bʊ]

Ach-Laut

slabičné n [ŋ]

dlouhé zavřené [y:]

vokálnícké r [ʁ]

- lang [ˈlaŋ]

Ang-Laut

- s Leben [ˈle:bŋ]

dlouhé zavřené [e:]

slabičné n [ŋ]

- r Lebenslauf [ˈle:bnsˌlaʊf]

dlouhé zavřené [e:]

- r Mensch [ˈmɛnʃ]

krátké otevřené [ɛ]

- nichts [ˈniçts̩]

Ich-Laut

- niemals [ˈniːmaːls]
- niemand [ˈniːmant]

asimilace znělosti

částečná aspirace [t]

- passieren [paˈsiːrən]

částečná aspirace [p]

přízvuk na jiné než první slabice

redukované [ə]

- r Plan [ˈplaːn]

plná aspirace [p]

- r Polizist [poliˈtsist]

částečná aspirace [p]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

částečná aspirace [t]

- e Schauspielerin [ˈʃaʊʃpiːləriːn]

částečná aspirace [p]

redukované [ə]

- selbst [ˈzɛlpst]

oslabená znělost [z]

krátké otevřené [ɛ]
žádná aspirace [p]
asimilace znělosti
částečná aspirace [t]

- sogar [zo¹ga:ɣ]

oslabená znělost [z]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [g]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]

- e Sprache [ʃpra:xə]

částečná aspirace [p]
Ach-Laut
redukované [ə]

- s Studium [ˈstu:diom]

částečná aspirace [t]

- r Tennisprofi [ˈtenispro:fi]

plná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [p]
dlouhé zavřené [o:]

- s Thema [ˈte:ma]

plná aspirace [t]
dlouhé zavřené [e:]

- s Tier [ˈti:ɣ]

plná aspirace [t]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- e Universität [ˈuniverzite:t]

krátké zavřené [u]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
dlouhé otevřené [ɛ:]
částečná aspirace [t]

- e Verantwortung [fɛʁˈlantvɔrtʊŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace prvního [t]
oslabená znělost [v]
částečná aspirace druhého [t]
Ang-Laut

- verdienen [fɛʁˈdi:nən]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [d]
redukované [ə]

- e Welt [ˈvɛlt]

oslabená znělost [v]
krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

- werden [ˈve:ɐ̯dn̩]

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [e:]

vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]

slabičné n [n̩]

- wichtig [ˈviçtɪç]

oslabená znělost [v]

Ich-Laut

částečná aspirace [t]

- r Wunsch [ˈvʊnʃ]

oslabená znělost [v]

- e Zahl [ˈtsa:l]

- r Zirkus [ˈtʰsɪrkʊs]

částečná aspirace [k]

- zuerst [ˈtʰsuːɛ:ɪst]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [e:]

vokálnícké neslabičné r [ɐ̯]

částečná aspirace [t]

- e Zukunft [ˈtʰsu:kʊnft]

částečná aspirace [k]

částečná aspirace [t]

- zurück [ˈtʰsuːrɪk]

přízvuk na jiné než první slabice

krátké otevřené [ʏ]

plná aspirace [k]

- zwar [t̪s̪vaːɣ]

oslabená znělost [v]

vokálnícké neslabičné r [ɣ]

17 Kapitola 11. – Leute und ihre Hobbys

Následující kapitola se zabývá tématem koníčků a zálib. Ve slovníčku lze najít názvy různých volnočasových aktivit a kreativních činností. Dále se v něm objevují přídavná jména, která lze použít pro charakteristiku lidských vlastností.

- abenteuerlich [ʼa:bnt̩œyɛlɪç]

diftong [œy]
částečná aspirace [t]
vokalické r [ʁ]
Ich-Laut

- abfahren [ʼapfa:rən]

asimilace znělosti
částečná aspirace [p]
redukované [ə]

- abonnieren [abɔʼni:rən]

přízvuk na jiné než první slabice
redukované [ə]

- angeln [ʼaŋl̩n]

Ang-Laut

- e Ansichtskarte [ʼanzɪçtskartə]

Ich-Laut
plná aspirace [k]
částečná aspirace [t]
redukované [ə]

- sich ärgern [zɪç ʼɛrgən]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut
krátké otevřené [ɛ]
vokálníkové r [ɐ]

- aufpassen [ˈaʊfpaʃn̩]

částečná aspirace [p]
slabičné n [ŋ]

- s Auge [ˈaʊgə]

redukované [ə]

- e Ausstellung [ˈaʊsʃtɛlʊŋ]

částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut

- basteln [ˈbastl̩n]

oslabená znělost [b]
částečná aspirace [t]
slabičné l [l̩]

- sich beschäftigen mit [zɪç bəˈʃɛftɪçŋ mɪt]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]
plná aspirace [t] ve slově <i>mit</i>

- sich beschweren über [zɪç bəʃ've:rən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]

- bitten [ˈbɪtŋ]

oslabená znělost [b]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- e Briefmarke [ˈbri:fmarkə]

oslabená znělost [b]
částečná aspirace [k]
redukované [ə]

- bügeln [ˈby:gɫn]

oslabená znělost [b]
dlouhé zavřené [y:]
slabičné l [ɫ]

- diskutieren [dɪskuˈti:rən]

oslabená znělost [d]
částečná aspirace [k]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]
redukované [ə]

- echt [ˈɛçt]

krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut
plná aspirace [t]

- erleben [ɛpˈleːbŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ɐ]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [eː]
slabičné n [ŋ]

- erscheinen [ɛʁˈʃaɪnən]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ɐ]
přízvuk na jiné než první slabice
diftong [aɪ]
redukované [ə]

- r Fotoapparat [fotoapaˈra:t]

krátké zavřené [o]
částečná aspirace prvního [t]
částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace druhého [t]

- fotografieren [fotograˈfi:rən]

krátké zavřené [o]
částečná aspirace [t]
přízvuk na jiné než první slabice

redukováno [ə]

- e Frage [ˈfra:gə]

redukováno [ə]

- früher [ˈfry:ʊ]

dlouhé zavřené [y:]

vokálníkové r [ʊ]

- gefährlich [gəˈfɛ:ʁlɪç]

oslabená znělost [g]

redukováno [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé otevřené [ɛ:]

vokálníkové neslabičné r [ʁ]

Ich-Laut

- glücklich [ˈglʏklɪç]

oslabená znělost [g]

krátké otevřené [ʏ]

částečná aspirace [k]

Ich-Laut

- e Großmutter [ˈgro:smʊtɐ]

oslabená znělost [g]

dlouhé zavřené [o:]

částečná aspirace [t]

vokálníkové r [ʊ]

- häkeln [ˈhɛ:kln]

neznělé [h]

dlouhé otevřené [ɛ:]
částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- r Haushalt [ˈhaʊshalt]

neznělé [h]
částečná aspirace [t]

- sich interessieren [zɪç ɪntərəˈsi:rən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
částečná aspirace [t]
redukované [ə]
krátké otevřené [ɛ]
přízvuk na jiné než první slabice

- e Komödie [koˈmø:diə]

částečná aspirace [k]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [ø:]
redukované [ə]

- sich kümmern um [zɪç ˈkʏmən ʊm]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
plná aspirace [k]
krátké otevřené [ʏ]
vokalické r [ʁ]

- e Künstlerin [ˈkʏnstlɛrɪn]

plná aspirace [k]
krátké otevřené [ɤ]
částečná aspirace [t]
vokalické r [ɐ]

- lächeln [ˈlɛçlɪn]

krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut
slabičné l [l]

- s Land [ˈlant]

asimilace znělosti
plná aspirace [t]

- leiden [ˈlaɪdn̩]

diftong [aɪ]
slabičné n [n̩]

- leiden können [ˈlaɪdn̩ ˈkœnən]

diftong [aɪ]
slabičné n [n̩]
plná aspirace [k]
krátké otevřené [œ]
redukované [ə]

- leidenschaftlich [ˈlaɪdn̩ʃaftlɪç]

diftong [aɪ]
slabičné n [n̩]
částečná aspirace [t]
Ich-Laut

- malen [ˈma:lən]

redukované [ə]

- r Onkel [ˈɔŋkəl]

Ang-Laut

částečná aspirace [k]

slabičné l [l]

- plaudern [ˈplaudɐn]

plná aspirace [p]

vokalické r [ɐ]

- plötzlich [ˈplɔtsliç]

plná aspirace [p]

krátké otevřené [ɛ]

Ich-Laut

- pünktlich [ˈpʏŋktliç]

plná aspirace [p]

krátké otevřené [ʏ]

Ang-Laut

částečná aspirace [k]

plná aspirace [t]

Ich-Laut

- Rafting machen [ˈraftɪŋ ˈmaxŋ]

částečná aspirace [t]

Ang-Laut

Ach-Laut

slabičné n [ŋ]

- e Rentnerin [ˈrɛntnɐrɪn]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [t]

vokálníkové r [ɐ]

- rudern [ˈruːdɐn]

vokálníkové r [ɐ]

- sammeln [ˈzaml̩n]

oOslabená znělost [z]

slabičné n [ŋ]

- r Schauspieler [ˈʃaʊspiːlɐ]

částečná aspirace [p]

vokálníkové r [ɐ]

- r Schwager [ˈʃvaːgɐ]

oslabená znělost [v]

vokálníkové r [ɐ]

- Ski laufen [ˈʃiː laʊfn̩]

slabičné n [ŋ]

- stolz auf [ˈʃtɔlt͡s ʰaʊf]

částečná aspirace [t]

- tanzen [ˈtantsn̩]

plná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- s Theater [teˈaːtɐ]

částečná aspirace prvního [t]
krátké zavřené [e]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace druhého [t]
vokalické r [ʁ]

- überall [y:bɐ'ʌl]

dlouhé zavřené [y:]
vokalické r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice

- e Umfrage [ˈʊmfra:gə]

reduované [ə]

- r Unfall [ˈʊnfal]

- verbieten [fɛʁ'bi:tŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokalické neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- e Zeitschrift [ˈt͡saɪtʃʁɪft]

částečná aspirace prvního [t]
diftong [aɪ]
plná aspirace druhého [t]

- zuletzt [t͡suˈlɛˈt͡st]

přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

18 Kapitola 12. – Beim Arzt

Dvanáctá kapitola učebnice obsahuje slovní zásobu týkající se návštěvy lékaře a medicíny obecně. Žáci jsou seznámeni s názvy různých nemocí a jiných fyzických obtíží a osvojí si i další slovní zásobu týkající se lékařského vyšetření. Jedná se o velice praktickou slovní zásobu, kterou lze v praxi dobře využít.

- als [ˈals]

- anhalten [ˈanhaltŋ]

částečná aspirace [t]

slabičné n [ŋ]

- anziehen [ˈantsiːən]

redukované [ə]

- s Aspirin [ˈaspiriːn]

částečná aspirace [p]

- ausatmen [ˈaʊsaːtmən]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- aussehen [ˈaʊszeːən]

dlouhé zavřené [eː]

redukované [ə]

- e Beschwerde [bəˈʃveːɐ̯də]

oslabená znělost [b]

redukované [ə]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [v]

dlouhé zavřené [e:]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- dass [ˈdas]

oslabená znělost [d]

- einatmen [ˈaɪnaːtmən]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- erkältet [ɛʁˈkɛltət]

krátké otevřené [ɛ]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [k]

částečná aspirace obou [t]

redukované [ə]

- r Fehler [ˈfɛ:lɐ]

dlouhé zavřené [e:]

vokálnícké r [ʁ]

- s Fieber [ˈfi:bɐ]

vokálnícké r [ʁ]

- gar [ˈga:ʁ]

oslabená znělost [g]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- e Gesundheit [gəˈzʊnthajt]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
asimilace znělosti
částečná aspirace obou [t]
diftong [aɪ]

- e Grippe ['gripə]

oslabená znělost [g]
částečná aspirace [p]
redukované [ə]

- r Hausarzt ['hausa:ɣtst]

neznělé [h]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]
částečná aspirace [t]

- hektisch ['hektɪʃ]

neznělé [h]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]
částečná aspirace [t]

- husten ['hu:stɨ]

neznělé [h]
dlouhé zavřené [u:]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ɨ]

- r Husten ['hu:stɨ]

neznělé [h]

dlouhé zavřené [u:]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- e Kontrolle [kɔn'trɔlə]

částečná aspirace [k]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [t]
redukované [ə]

- s Krankenhaus [ˈkʁaŋkŋhaʊs]

plná aspirace prvního [k]
Ang-Laut
částečná aspirace druhého [k]
slabičné n [ŋ]

- sich legen [zɪç ˈle:ɡŋ]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
dlouhé zavřené [e:]
slabičné n [ŋ]

- e Liege [ˈli:gə]

redukované [ə]

- r Magen [ˈma:gŋ]

slabičné n [ŋ]

- niesen [ˈni:zŋ]

slabičné n [ŋ]

- obwohl [ɔp^hvo:l]

asimilace znělosti
částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
pslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [o:]

- r Patient [pats^hi^hent]

částečná aspirace [p]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
plná aspirace [t]

- s Problem [pro^hble:m]

částečná aspirace [p]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [b]
dlouhé zavřené [e:]

- r Professor [pro^hfeso:ɣ]

částečná aspirace [p]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
krátké otevřené [ɛ]
dlouhé zavřené [o:]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]

- s Rezept [re^htsept]

krátké zavřené [e]
přízvuk na jiné než první slabice

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [p]
paspirace [t]

- schicken [ʃikŋ]

částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- schlimm [ʃlim]
- schlucken [ʃlokŋ]

částečná aspirace [k]
slabičné n [ŋ]

- r Schmerz [ʃmerts̃]

krátké otevřené [ɛ]

- r Schnupfen [ʃnopfŋ]

částečná aspirace [p]
slabičné n [ŋ]

- selbstverständlich [zɛlpstfɛʁʃtɛntlɪç]

krátké otevřené [ɛ]
asimilace znělosti
částečná aspirace [p]
částečná aspirace prvního [t]
vokalické neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace druhého [t]
částečná aspirace třetího [t]
Ich-Laut

- s Sprechzimmer [ˈʃpʁɛç, ˈtsɪmɐ]

částečná aspirace [p]
krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut
vokálnícké r [ʁ]

- r Stress [ˈʃtʁɛs]

částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]

- e Tablette [taˈblɛtə]

částečná aspirace prvního [t]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [b]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace druhého [t]
redukováno [ə]

- täglich [ˈtɛːklɪç]

plná aspirace [t]
dlouhé otevřené [ɛː]
asimilace znělosti
částečná aspirace [k]
Ich-Laut

- tun [ˈtuːn]

plná aspirace [t]
dlouhé zavřené [uː]

- untersuchen [ʊntɐˈzuːxŋ]

částečná aspirace [t]

vokálníkové r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
dlouhé zavřené [u:]
Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- verschreiben [fɛʁˈʃraɪbŋ]

krátké otevřené [ɛ]
vokálníkové neslabičné r [ʁ]
přízvuk na jiné než první slabice
diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- s Wartzimmer [ˈvartəˌtʰɪmɐ]

oslabená znělost [v]
částečná aspirace [t]
redukované [ə]
vokálníkové r [ʁ]

- weg [ˈvɛk]

oslabená znělost [v]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [k]

- wehtun [ˈve:tu:n]

oslabená znělost [v]
dlouhé zavřené [e:]
částečná aspirace [t]
dlouhé zavřené [u:]

- weil [ˈvaɪl]

oslabená znělost [v]

diftong [aɪ]

- wenn [ˈvɛn]

oslabená znělost [v]

krátké otevřené [ɛ]

19 Kapitola 13. – Pavels Reise

Kapitola pojednává o tématu cestování a ve slovníčku se objevují slova týkající se dopravy, různých druhů zavazadel a cestování obecně. Slovíčka v této kapitole jsou praktická a žáci je mohou dobře využít při svých cestách do německy mluvících zemí.

- sich ändern [zɪç ˈɛndən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
krátké otevřené [ɛ]
vokálníkové r [ɐ]

- e Anreise [ˈanraɪzə]

diftong [aɪ]
redukované [ə]

- anstrengend [ˈanʃtrɛŋənt]

částečná aspirace prvního [t]
krátké otevřené [ɛ]
Ang-Laut
redukované [ə]
asimilace znělosti
částečná aspirace [t]

- sich auskennen [zɪç ˈaʊskənən]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
částečná aspirace [k]
krátké otevřené [ɛ]
redukované [ə]

- aussteigen [ˈaʊsʃtaɪɡn]

částečná aspirace [t]
diftong [aɪ]
slabičné n [ŋ]

- r Automat [aʊtoˈma:t]

částečná aspirace prvního [t]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace druhého [t]

- e Bahn [ˈba:n]

oslabená znělost [b]

- e Besichtigung [bəˈziçtɪɡʊŋ]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
Ich-Laut
částečná aspirace [t]
Ang-Laut

- sich bewegen [ziç bəˈve:ɡŋ]

oslabená znělost [z]
Ich-Laut
oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [e:]
oslabená znělost [v]
slabičné n [ŋ]

- r Brief [ˈbri:f]

oslabená znělost [b]

- r Bummel [ˈbʊmːl]

oslabená znělost [b]

slabičné l [l]

- e Busfahrt [ˈbʊsfa:ʁt]

oslabená znělost [b]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

částečná aspirace [t]

- e Bushaltestelle [ˈbʊshaltəʃtɛlə]

oslabená znělost [b]

neznělé [h]

částečná aspirace prvního [t]

částečná aspirace druhého [t]

redukováno [ə]

krátké otevřené [ɛ]

- r Direktflug [diˈrektflu:k]

oslabená znělost [d]

přízvuk na jiné než první slabice

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace prvního [k]

částečná aspirace [t]

dlouhé zavřené [u:]

asimilace znělosti

částečná aspirace druhého [k]

- ehrlich [ˈe:ɣlɪç]

dlouhé zavřené [e:]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]
Ich-Laut

- erklären [ɛɣˈkle:rən]

krátké otevřené [ɛ]
vokálnícké neslabičné r [ɣ]
přízvuk na jiné než první slabice
plná aspirace [k]
dlouhé otevřené [ɛ:]
redukované [ə]

- r Fahrangst [ˈfa:ɣaŋst]

vokálnícké neslabičné r [ɣ]
Ang-Laut
částečná aspirace [t]

- e Fahrkarte [ˈfa:ɣkartə]

vokálnícké neslabičné r [ɣ]
částečná aspirace [k]
částečná aspirace [t]
redukované [ə]

- e Freundschaft [ˈfrɔyntʃaft]

diftong [ɔy]
asimilace znělosti
částečná aspirace prvního [t]
částečná aspirace druhého [t]

- führen [ˈfy:rən]

dlouhé zavřené [y:]
redukované [ə]

- s Fußballstadion [ˈfu:sbal_ʃta:dion]

dlouhé zavřené [u:]
oslabená znělost [b]
částečná aspirace [t]
krátké zavřené [i]

- halten [ˈhaltŋ]

neznělé [h]
částečná aspirace [t]
slabičné n [ŋ]

- e Information [ɪnfɔ̃rmaˈtʃio:n]

přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [o:]

- keinesfalls [ˈkaɪnəsˌfals]

plná aspirace [k]
díftong [aɪ]
redukované [ə]

- r Kiosk [ˈki:ɔsk]

plná aspirace prvního [k]
částečná aspirace druhého [k]

- e Kirche [ˈkɪrçə]

plná aspirace [k]
Ich-Laut
redukované [ə]

- r Koffer [ˈkɔfɐ]

plná aspirace [k]
vokálnícké r [ɐ]

- e Langweile [ˈlaŋvaɪlə]

Ang-Laut
oslabená znělost [v]
diftong [aɪ]
redukované [ə]

- e Linie [ˈliːniə]

redukované [ə]

- preisgünstig [ˈpraɪsgʏnstɪç]

plná aspirace [p]
diftong [aɪ]
oslabená znělost [g]
krátké otevřené [ʏ]
částečná aspirace [t]
Ich-Laut

- s Programm [proˈgram]

částečná aspirace [p]
krátké zavřené [o]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [g]

- e Richtung [ˈrɪçtʊŋ]

Ich-Laut
částečná aspirace [t]

Ang-Laut

- e Rolltreppe [ˈrɔltʁɛpə]

částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [p]
redukované [ə]

- r Schalter [ˈʃaltɐ]

částečná aspirace [t]
vokálnícké r [ʁ]

- schwierig [ˈʃviːrɪç]

oslabená znělost [v]
Ich-Laut

- e Sehenswürdigkeit [ˈzeːənsvʏrdɪçkaɪt]

oslabená znělost [z]
dlouhé zavřené [eː]
redukované [ə]
oslabená znělost [v]
krátké otevřené [ʏ]
Ich-Laut
plná aspirace [k]
díftong [aɪ]

- sterben [ˈʃtɛrbən]

částečná aspirace [t]
krátké otevřené [ɛ]
slabičné n [ŋ]

- e Straße [ˈʃtra:sə]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

- e Strecke [ˈʃtrɛkə]

částečná aspirace [t]

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [k]

redukované [ə]

- s Taxi [ˈtaksi]

plná aspirace [t]

žádná aspirace [k]

- e Telefonzelle [ˈte:lɔfo:ntsɛlə]

plná aspirace [t]

dlouhé zavřené [e:]

redukované [ə]

dlouhé zavřené [o:]

krátké otevřené [ɛ]

- s Ticket [ˈtɪkət]

plná aspirace prvního [t]

částečná aspirace [k]

redukované [ə]

částečná aspirace druhého [t]

- r Tourist [tuˈrɪst]

částečná aspirace prvního [t]

krátké zavřené [u]

přízvuk na jiné než první slabice

částečná aspirace druhého [t]

- e U-Bahstation [ˈu:ba:nʃta, ˈtsio:n]

částečná aspirace [t]

dlouhé zavřené [o:]

- sich überlegen [zɪç ˈy:bɛle:ɡŋ]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut

dlouhé zavřené [y:]

vokálnícké r [ʁ]

dlouhé zavřené [e:]

slabičné n [ŋ]

- s Ufer [ˈu:fɐ]

vokálnícké r [ʁ]

- umsteigen [ˈʊmʃtaɪɡŋ]

částečná aspirace [t]

diftong [aɪ]

slabičné n [ŋ]

- e Verbindung [fɛʁˈbɪndʊŋ]

krátké otevřené [ɛ]

vokálnícké neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [b]

Ang-Laut

- versuchen [fɛʁˈzu:xŋ]

krátké otevřené [ɛ]

vokalické neslabičné r [ɐ]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- weit [ˈvaɪt]

oslabená znělost [v]
diftong [aɪ]
plná aspirace [t]

- zahlen [ˈtsa:lən]

redukované [ə]

- r Zugang [ˈtsu:gan]

Ang-Laut

20 Kapitola 14. – In der Kneipe

Název kapitoly *In der Kneipe* zdánlivě napovídá o obsahu slovníčku, ale ve skutečnosti se slovní zásoba v podstatě netýká posezení v hostinci. Ve slovníčku najdeme názvy různých povolání a také slova týkající se získání nového zaměstnání.

- e Ahnung [ˈa:nʊŋ]

Ang-Laut

- s Alter [ˈaltɐ]

částečná aspirace [t]

vokálníkové r [ɐ]

- r Arbeiter [ˈarbaɪtɐ]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

vokálníkové r [ɐ]

- s Arbeitsamt [ˈarbaɪtsamt]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

- r Arbeitsplatz [ˈarbaɪtsplatz]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [p]

- r Arbeitstag [ˈarbaɪtsta:k]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [t]

asimilace znělosti

částečná aspirace [k]

- aufhören [ˈaʊfhø:rən]

dlouhé zavřené [ø:]
redukované [ə]

- e Besprechung [bə'ʃpreçʊŋ]

oslabená znělost [b]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [p]
krátké otevřené [ɛ]
Ich-Laut
Ang-Laut

- r Chauffeur [ʃə'fø:ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice
dlouhé zavřené [ø:]
vokálnícké neslabičné r [ʁ]

- durchsuchen [dʊʁç'zu:xŋ]

oslabená znělost [d]
Ich-Laut
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]
Ach-Laut
slabičné n [ŋ]

- einfallen ['aɪnfalən]

diftong [aɪ]
redukované [ə]

- s Ende ['ɛndə]

krátké otevřené [ɛ]

redukováno [ə]

- entlassen [ɛntˈlasn̩]

krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace [t]
přízvuk na jiné než první slabice
slabičné n [ŋ]

- erreichen [ɛˈraɪçŋ]

krátké otevřené [ɛ]
přízvuk na jiné než první slabice
diftong [aɪ]
Ich-Laut
slabičné n [ŋ]

- r Fall [ˈfal]

- r Firmenchef [ˈfɪrmənʃɛf]

redukováno [ə]
krátké otevřené [ɛ]

- r Flug [ˈflu:k]

asimilace znělosti
částečná aspirace [k]

- r Flughafen [ˈflu:kha:fŋ]

asimilace znělosti
částečná aspirace [k]
neznělé [h]
slabičné n [ŋ]

- e Garage [gaˈra:ʒə]

oslabená znělost [g]
přízvuk na jiné než první slabice
redukované [ə]

- s Gespräch [gəˈʃprɛːç]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
částečná aspirace [p]
dlouhé otevřené [ɛ:]
Ich-Laut

- e Hektik [ˈhɛktɪk]

neznělé [h]
krátké otevřené [ɛ]
částečná aspirace prvního [k]
částečná aspirace [t]
částečná aspirace druhého [k]

- e Hosentasche [ˈhoːzntaʃə]

neznělé [h]
dlouhé zavřené [o:]
slabičné n [ŋ]
plná aspirace [t]
redukované [ə]

- insgesamt [ɪnsgəˈzamt]

oslabená znělost [g]
redukované [ə]
přízvuk na jiné než první slabice
oslabená znělost [z]

plná aspirace [t]

- r Job [ˈdʒɔp]

oslabená znělost [dʒ]

asimilace znělosti

plná aspirace [p]

- e Kneipe [ˈknaɪpə]

plná aspirace [k]

diftong [aɪ]

částečná aspirace [p]

redukované [ə]

- sich langweilen [zɪç ˈlanʁvaɪlən]

oslabená znělost [z]

Ich-Laut

Ang-Laut

oslabená znělost [v]

diftong [aɪ]

redukované [ə]

- momentan [momenˈta:n]

krátké zavřené [o]

krátké otevřené [ɛ]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [t]

- e Polizei [poliˈt͡saɪ]

částečná aspirace [p]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

diftong [aɪ]

- s Portemonnaie [pɔrtmɔ'ne:]

částečná aspirace [p]

částečná aspirace [t]

přízvuk na jiné než první slabice

dlouhé zavřené [e:]

- e Rationalisierung [ratsional'zi:rʊŋ]

krátké zavřené [o]

přízvuk na jiné než první slabice

oslabená znělost [z]

Ang-Laut

- r Reisepass ['raizəpas]

diftong [aɪ]

redukováno [ə]

částečná aspirace [p]

- rufen ['ru:fŋ]

slabičné n [ŋ]

- e Scheidung [ʃaɪdʊŋ]

diftong [aɪ]

Ang-Laut

- r Schiffbau [ʃɪfbau]

oslabená znělost [b]

- r Schiffbauer [ʃɪfbaʊə]

oslabená znělost [b]

vokálnícké r [ʁ]

- r Schlüssel [ˈʃlʏsəl]

krátké otevřené [ʏ]

slabičné l [l]

- sich setzen [zɪç ˈzɛtsən]

oslabená znělost prvního [z]

Ich-Laut

oslabená znělost druhého [z]

krátké otevřené [ɛ]

slabičné n [n]

- so viel [zo: ˈfi:l]

oslabená znělost [z]

dlouhé zavřené [o:]

- s Taschentuch [ˈtʰaʃntu:x]

plná aspirace prvního [t]

slabičné n [n]

částečná aspirace [t]

Ach-Laut

- r Taxifahrer [ˈtaksifa:rɐ]

plná aspirace [t]

žádná aspirace [k]

vokálnícké r [ʁ]

- r Termin [tɛrˈmi:n]

částečná aspirace [t]

krátké otevřené [ɛ]

přízvuk na jiné než první slabice

- unbedingt [ˈʊnbədiŋt]

redukované [ə]

Ang-Laut

částečná aspirace [t]

- verpassen [fɛʁˈpasn̩]

krátké otevřené [ɛ]

vokální neslabičné r [ʁ]

přízvuk na jiné než první slabice

plná aspirace [p]

slabičné n [ŋ]

- ziemlich [ˈt͡siːmlɪç]

Ich-Laut

- e Zigarette [ˈtsɪgəˈrɛtə]

přízvuk na jiné než první slabice

krátké otevřené [ɛ]

částečná aspirace [t]

redukované [ə]

ZÁVĚR

Vypracování této bakalářské práce umožnilo autorce detailněji zmapovat problematiku německé výslovnosti a možných úskalí pro české mluvčí a také se seznámit s odbornou literaturou na toto téma. Bakalářská práce značně rozšířila její přehled v oblasti fonetiky a byla inspirací pro budoucí intenzivnější studium této problematiky.

Fonetická analýza slovníčků z učebnice *Sprechen Sie Deutsch? 1* ukázala, že téměř všechna transkribovaná slova obsahují výslovnostně problematické jevy a v naprosté většině případů se dokonce jedná o jevů několik. Nejčastěji se vyskytujícím jevem jsou aspirované konsonanty [p, t, k], a to jak s aspirací plnou, tak částečnou. Dále pak oslabená znělost konsonantů a redukované vokály. Velmi často se také objevují napjaté vokály a přízvučení na jiné než první slabice.

Vzhledem k tomu, že se ve většině slov vyskytuje více než jeden problematický jev, je potřeba dbát jak na správnou artikulaci jednotlivých problematických hlásek, tak na správné vyslovování různých jejich kombinací a zaměřit se tak na výuku standardní výslovnosti komplexněji. Vypracovaný slovníček s výčtem problematických jevů může studentům a vyučujícím pomoci si uvědomit všechny problematické jevy v daném slově a tím usnadnit nácvik výslovnosti.

Téma bakalářské práce ještě určitě není vyčerpáno a mohlo by být dále rozvíjeno. Bylo by možné transkribovaná slova např. doplnit o audio nahrávky nebo přidat více praktických rad a cvičení, a tím žákům nácvik standardní výslovnosti ještě usnadnit. Bylo by také možné zkoumat, do jaké míry se nácviku a osvojení standardní výslovnosti věnuje sama učebnice a jakou oporu poskytuje žákům, ale také pedagogům.

ABSCHLUSS

Die Ausarbeitung dieser Bachelorarbeit ermöglichte der Autorin eine gründliche Untersuchung des Bereichs der deutschen Aussprache und den möglichen Ausspracheproblemen, die die Studenten haben können. Die Autorin hatte auch die Chance viel Fachliteratur zu diesem Thema kennenzulernen. Die Bachelorarbeit hat ihre Kenntnisse in dem Bereich der Fonetik erweitert und hat sie auch zum weiteren Studium dieses Themas inspiriert.

Die phonetische Analyse der Vokabularen aus dem Lehrbuch *Sprechen Sie Deutsch? 1* hat gezeigt, dass fast alle transkribierte Wörter einige problematische Elemente enthalten. In den meisten Fällen kommen auch mehrere Elemente in einem Wort vor. Am häufigsten erscheinen die Konsonanten [p, t, k] mit beide volle und partielle Aspiration. Dann auch geschwächte Stimmhaftigkeit und redizierte Vokale. Gespannte Vokale und Betonung auf andere als erste Silbe erscheint auch oft.

Weil es in den meisten Wörtern mehrere problematische Phänomene gibt, ist es nötig nicht nur die Aussprache den einzelnen Lauten, sondern auch ihre verschiedene Kombinationen zu üben und die Aussprache komplexer zu unterrichten. Das erstellte Wörterbuch mit der Liste der problematischen Laute kann den Studenten und Lehrer helfen alle potenzielle Schwierigkeiten in den Wörtern zu sehen und damit die Übung der Aussprache zu erleichtern.

Das Thema der Bachelorarbeit ist sicher noch nicht erschöpft und könnte weiter entwickelt werden. Die transkribierten Wörter könnten zum Beispiel noch mit einer Audioaufnahme oder mehreren praktischen Übungen begleitet werden, um die Erwerbung der korrekten Aussprache noch einfacher für die Studenten zu machen. Man könnte auch untersuchen, inwieweit beschäftigt sich das Lehrbuch selbst mit der Problematik der Aussprache und welche Unterstützung bietet es den Studenten und auch den Pedagogen in diesem Bereich.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ALTMANN, Hans, ZIEGENHAIN, Ute. Phonetik, Phonologie und Graphematik fürs Examen. 2. Auflage. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2007. ISBN 978-3-525-26545-1.

ČERMÁK, František. Jazyk a jazykověda: Přehled a slovníky. Vyd. 4., v Karolinu 2., dopl. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1946-0.

KOHLER, K.J. Einführung in die Phonetik des Deutschen. 2., neubearbeitete Auflage. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1995. ISBN 978-3503030972.

KOVÁŘOVÁ, Alena. Úvod do fonetiky a fonologie němčiny. Brno: Masarykova univerzita, 2003. ISBN 80-210-3263-4.

KRČMOVÁ, Marie. Fonetika a fonologie [online]. 2 vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008 [cit. 2020-04-23]. Elportál. Dostupné z: <<http://is.muni.cz/elportal/?id=766384>>. ISSN 1802-128X.

MACHAČ, Pavel. Výslovnost němčiny. Poznámky z teorie a cvičení. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1568-4

MAROUŠKOVÁ, Marie a Marek SCHMIDT. Jak správně vyslovovat němčinu: příručka německé výslovnosti pro české učitele němčiny: studijní opora pro kombinované studium učitelství německého jazyka. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, Pedagogická fakulta, 2005. ISBN 80-7044-671-4.

NEČASOVÁ, Pavla. Integrativní přístup k nácviu výslovnosti ve výuce cizích jazyků. Didaktické studie. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedgogická fakulta, 2013, 5(1), 54-64.

PALKOVÁ, Zdena. Fonetika a fonologie češtiny s obecným úvodem do problematiky oboru. 1.vyd. Praha: Karolinum, 1994, 366 s. ISBN 80-7066-843-1.

POMPINO-MARSCHALL, Bernd. Einführung in die Phonetik. 3. Auflage. Berlin: Walter de Gruyter, 2009. ISBN 978-3110224801.

ROMPORTL, Milan. Základy fonetiky. Praha: SPN, 1985.

SCHRÜNDER-LENZEN, Agi. Schriftspracherwerb und Unterricht: Bausteine professionellen Handlungswissens. 2. Auflage. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2007. ISBN 978-3-531-15368-1.

UČEBNICE A SLOVNÍKY

DUSILOVÁ, Doris, Vladimíra KOLOCOVÁ, Lucie BROŽÍKOVÁ, Ralf GOEDERT, Mark SCHNEIDER, Lenka VACHALOVSKÁ a Jens KRÜGER. Sprechen Sie Deutsch? - 1. díl: učebnice němčiny pro střední a jazykové školy. Druhé vydání. Praha: Polyglot, 2009. ISBN 978-80-86195-17-1.

KLEINER, Stefan, Ralf KNÖBL, Max MANGOLD a . Duden - das Aussprachewörterbuch: 7., komplett überarbeitete und aktualisierte Auflage. 7. Auflage. Berlin: Duden, 2015. ISBN 978-3-411-04067-4.

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

Česká výslovnost němčiny [online]. Praha [cit. 2020-04-03]. Dostupné z:
<http://vyslovnostnemciny.ff.cuni.cz/ceska-vyslovnost-nemciny/>

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Vokalický čtyřúhelník.....	14
Obrázek 2: Vokalický trojúhelník.....	16
Obrázek 3: Konsonanty podle místa a způsobu tvoření.....	24
Obrázek 4: České sonory.....	28